

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

БЕЛАРУСКАЕ ССР.

20 ЛЮТАГА 1928 году.

2 (45)

IV-ы год В Ы Д А Н Ь Н Я.

В Ы Д А Н Ь Н Е
КІРАЎНІЦТВА СПРАЎ СНК І ЭКА-
НАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР.

Менск.—1928 г.

Кн. 1953 г. 64824

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

БЕЛАРУСКАЕ ССР

20 ЛЮТАГА 1928 году.

2 (45)

IV-ы год В Ы Д А Н Ь Н Я.

ВЫДАНЬНЕ
КІРАЎНІЦТВА СПРАЎ СНК І ЭКА-
НАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР.
Менск.—1928 г.

БЮЛЕТЕНЬ

СОВЕТОВ НАРОДНЫХ КАМИСАРОВ

БЕЛАРУСКАЕ ССР

20 ЛЮТА 1928 ГОДА

2 (12)

ВЕСЕЛІЕ НАШЕ

ЗЬМЕСТ

Стар.

1. Тэхнічная інструкцыя пра мерапрыемствы для змаганьня з дамовым грыбком (Дадатак да пастановы Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 28 сьнежня 1927 г. „Пра мерапрыемствы для змаганьня з дамовым грыбком“—З. З. БССР 1928 г., № 3, арт. 18) . . . . . 5.
2. Пастанова Н. К. Працы БССР пра ўвядзеньне ў сілу на тэрыторыі БССР абавязковай пастановы НК Працы СССР за 10-X—1927 г., № 318, „Правіла о мерах против несчастных случаев при работе с сельско-хозяйственными машинами“ . . . . . 13. ✓
3. Тлумачэньне Н. К. Працы і Н. К. Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР пра непашырэньне на работнікаў лекава-санітарных і вэтэрынарных устаноў пастановы НК Працы і НК Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР за 13 лютага 1925 г. „Аб працоўнай дысцыпліне служачых“ . . . . . 13.
4. Пастанова Н. К. Працы БССР пра рэвалюцыйныя сьвяты і асобныя дні адпачынку . . . . . 14.
5. Пастанова Н. К. Працы БССР пра зьмену арт. 19 інструкцыі НК Працы БССР за 30-VI-1925 г., № 5184, „Аб парадку назначэньня пэнсій“ . . . . . 16.
6. Пастанова Н. К. Працы БССР пра дзяржаўны мінімум зароботнай платы на кастрычнік 1927 г.—сакавік 1928 г. . . . . 17.
7. Пастанова НК Працы БССР пра тэрмін сезонных будаўнічых работ . . . . . 17.
8. Пастанова Н. К. Працы БССР пра абвешчэньне ставак зароботнай платы для ўстаноў, што знаходзяцца на мясцовым бюджэце, на 1927—28 бюджэтны год. . . . . 18.
9. Часовыя правілы выдадзеныя Народным Камісарыятам Працы БССР пра меры папярэджваньня няшчасных выпадкаў на лесазагатоўчых работах . . . . . 24. ✓
10. Тлумачэньне Народнага Камісарыяту Працы БССР пра парадак аплаты жанчын за працу ў міжнародны жаночы дзень . . . . . 26.
11. Інструкцыя Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхаваньня пры НК Працы БССР пра мерапрыемствы змаганьня з прагуламі . . . . . 26.
12. Пастанова Н. К. Гандлю БССР пра ўстанаўленьне цэн на мінеральнае ўгнаеньне на 1927—28 г. . . . . 28.
13. Пастанова Н. К. Унутраных Спраў БССР і Ўпаўнаважанага НК Шляхоў СССР пры СНК БССР пра парадак карыстаньня шосамі і грунтавымі дарогамі дзяржаўнага і мясцовага значэньня . . . . . 28.
14. Абежнік НК Юстыцыі і НК Унутраных Спраў БССР пра парадак высяленьня асоб, якія самавольна занялі памяшканьні, перададзеныя жылішчна-арэндным таварыствам . . . . . 30.
15. Абежнік НК Юстыцыі БССР пра патрабаваньне пасьведчаньняў акруговых камісій гандлю пры натарыяльных пасьведчаньнях згод аб здачы ў арэнду млыноў дзяржаўнымі і каперацыйнымі арганізацыямі. . . . . 31.
16. Абежнік НК Юстыцыі БССР пра права судоў прыпынаць на зімовы час выкананьне пастаноў аб высяленьні працоўных з занятых імі памяшканьняў . . . . . 31.

17. Абежнік НК Юстыцыі БССР пра паведамленьне органаў дзяржаўнага страхаваньня аб становішчы спраў аб падпалах будынкаў . . . . . 32.
18. Абежнік НК Юстыцыі і НК Фінансаў БССР пра выдачу даверанасьцяй на вядзеньне судовых спраў на імя юрыдычных асоб і пра аплаты даверанасьцяй, якія выдаюцца на імя некалькіх асоб . . . . . 33.
19. Абежнік НК Асьветы і НК Унутраных Спраў БССР пра заключэньне культурна-асьветнымі ўстановамі дагавораў з аддзелаў камунальнай гаспадаркі на займаемыя будынкі . . . . . 34.
- ДАДАТАК: Узор дагавору . . . . . 34.
20. Дадатковы сьпіс прадпрыемстваў і гаспадарак навучальных устаноў, падпарадкаваных НК Асьветы БССР, якім надаецца права крэдытавацца ў крэдытных установах і абавязвацца ўкласьці, браць заказы і рабіць іншыя патрэбныя ўмовы, а таксама ўваходзіць членамі ў арганізацыі і аб'яднаньні, якія ўтвараюцца для агракультурных палепшаньняў і тэхнічнага ўдасканаленьня і ня маюць на мэце беспасрэднай камэрцыйнай карысьці (Бюлетэнь СНК БССР за 30 жніўня 1927 г., № 14 (39) . . . . . 36.
21. Інструкцыя НК Асьветы і НК Аховы Здароўя БССР пра парадак праходжаньня стажу асобамі, якія канчаюць мэдыцынскі факультэт Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту. . . . . 37.
22. Абежнік Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі пра падрыхтоўку сьвяткаваньня дня 8 сакавіка.--міжнароднага жаночага камуністычнага дня . . . . . 38.
23. Пытаньні і адказы (4—6) . . . . . 40.

Зацьверджана Эканамічнаю На-
радаю пры Савеце Народных Камі-
сараў БССР 28 сьнежня 1927 г.

(Дадатак да пастановы Эканаміч-
най Нарады пры Савеце Народных
Камісараў БССР за 28-га сьнежня
1927 г. „Пра мерапрыемствы для
змаганьня з дамовым грыбком“. —
(З. з. БССР 1928 г. № 3, арт. 18.)

1. Тэхнічная інструкцыя

ПРА МЭРАПРЫЕМСТВЫ ДЛЯ ЗМАГАНЬНЯ З ДАМОВЫМ ГРЫБКОМ.

Найбольш небяспечным шкоднікам для дрэва зьяўляецца дамо-
вы грыбок *Merulius lacrymans* ці інакш называемы *Merulius destruens*.

На падставе досьледаў дамовы грыбок можа псаваць дрэва, калі
ў дрэве ёсьць вады больш 22-23 проц. і менш 57-50 проц. Зародні і
гэтага грыбка пачынаюць прарастаць на дрэве, калі яно мае ня менш
23-25 проц. вільгаці.

Найлепшаю тэмператураю для дамовага грыбка можна лічыць
+25° С.

Пры тэмпературы +37° дамовы грыбок расьці ня можа.

Тэмпература 45° С пры ўмове насычэньня парамі паветры
можа забіць міцэлі грыбка ў таўшчыні дрэва на працягу 4-5 сутак.

Нізкія тэмпературы дамовы грыбок пераносіць бяз шкоды для ся-
бе: так, міцэлі грыбка, знаходзячыся ў дрэве, выносяць бяз шкоды
для сябе тэмпературу да -37° С.

1. Пра распрацоўку будаўнічых лесаматар'ялаў на лесасеках.

1. Для захаваньня на лясных вучастках драўніны, якая ідзе ў
рубку, ад заражэньня дамовым грыбком, трэба да распачаць-
ця распрацоўкі вырубачь густы хмызьняк, сухастой, прыбраць
павал і гнілую драўніну ад папярэдняй распрацоўкі.

Пры асеньніх і вясьеньніх загатоўках, калі будуць знайдзены
вучасткі, заражаныя грыбком, трэба ізаляваць іх ад здаровых вуча-
сткаў, вырубваючы прасекі і абкружваючы такія вучасткі канавамі
для папярэджаньня распаўсюджваньня грыбных цяжаў.

2. Рубку і валку дрэва рабіць з 1-га верасьня да 1-га мая.

3. Пры распрацоўцы дрэваў, захоўваючы найбольш мэтазгод-
нае скарыстаньне драўніны, трэба для будаўнічых і падзелачных
матар'ялаў браць выключна здаровую драўніну, усю-ж драўніну за-
ражаную грыбком разрабляць выключна на дровы.

4. Ачыстка дрэва ад кары павінна рабіцца на мясцох загато-
вак; ачыстка павінна быць самая старанная з выскрабам усяго лубу,
які лёгка паддаецца гнілі.

5. Адказнасьць за парушэньне правіл распрацоўкі лясных ма-
тар'ялаў ляжыць на арганізацыі, якая вядзе распрацоўку лесу, ух-
асобе загадчыка лесараспрацовак, кантроль за выкананьнем гэтых
правіл ускладаецца на мясцовага ляснічага.

2. Укладка і захаваньне лесаматар'ялаў на часовых складах і пагрузачных пунктах пры лесараспрацоўках.

1. Месца для штаблялёў лесаматар'ялаў павінна быць, па магчымасьці, высокае, сухое, ачышчанае ад сьмецьця і хмызняку і павінна праветрывацца з усіх бакоў. Для сьцёку вады павінны быць зроблены на ім і наўкола яго асушальныя канавы.

Каля штаблялёў ня трэба дапушчаць забруджваньня грунту карою, трэскамі, апілкамі і эскрэмантамі людзей і жывёлы.

3. Вывезены новы лясы матар'ял забараняецца хаваць побач з старым і, асабліва, у беспасрэдным датыканьні з штаблямі дроў.

4. Каб было даволі прыцёку паветры зьнізу, ніжні рад штаблялю павінен быць пакладзены на тоўстых пракладках на вышыні ад зямлі ня менш 25 сантымэтраў. Трава наўкола штаблялю і пад ім, каб ня было вільгаці, павінна быць скошана.

5. Укладка штаблялёў павінна быць акуратная, ня шчыльная, дапушчаючая вольнае праветраньне, для чаго паміж усімі суседнімі гарызантальнымі радамі бярвеньняў класьці пракладкі з дробнага лесу. Адлегласьць у радок паміж бярвеньнямі павінна быць ня менш 10 см.. Адлегласьць паміж штабляямі павінна быць каля 2-х мэтраў.

6. Да надыходу цяпла з штаблялёў павінен быць ачышчан сьнег. Пасьля сходу сьнегу трэба добра праглядваць штаблялі і, калі будзе знайдзена падазроная цвіль, зараз-жа ўжываць адпаведныя захады да зьнішчэньня заражэньня.

7. Сплаўны лес пры выгрузцы з вады павінен быць добра ачышчан ад гразі і глею. Калі немагчыма выкочваць бярвеньні з вады зараз-жа пасьля іх прыплыцьця да пункту выгрузкі, то павінны быць ужыты захады, каб пры стаянцы лес, па магчымасьці, недатыкаўся да глею.

8. Адказнасьць за парушэньне гэтых правіл ускладаецца на уласьнікаў лясных матар'ялаў у асобе загадчыкаў лесазатовак ці сплаваў.

3. Пра парадак за хаваньня лесаматар'ялаў на сталых складах.

1. Усе склады будаўнічых лесаматар'ялаў павінны быць аддзелены ад складаў апалу.

2. Уся тэрыторыя ляснога складу павінна ўтрымоўвацца ў поўнай чыстаце, не дапушчаючы забруджваньня трэскамі, сьмецьцем, гноем. Заходы (адхожыя мясцы) на складах павінны рабіцца ў некаторай адлегласьці ад штаблялёў з лесаматар'ялам.

3. Вучастак, заняты пад склад, павінен быць асушан, зрабіўшы належныя сьцёкі вады і сьцёчныя канавы. Застойваньне сьцёчнай вады на тэрыторыі складаў лесаматар'ялаў не павінна дапушчацца.

4. Праезджыя часткі на складах лесаматар'ялаў павінны быць, па магчымасьці, забрукаваны і ўтрымоўвацца ў чыстаце.

5. Каб нябыло псаваньня лесаматар'ялаў трэба зараз-жа пасьля разгрузкі ўкладваць іх у штаблялі.

6. Прынятыя на склад лясныя матар'ялы павінны складацца па кожнай назве, гатунку і разьмеры паасобнымі штабляямі. На кожны 25 мэтраў паміж групаю штаблялёў матар'ялаў пакідаць інтэрвалы ня менш 2,5 мэтраў, а паміж штабляямі — разрывы ня менш 1 мэтра.

7. Укладку ў штаблялі трэба рабіць на падкладках, скарыстоўваючы для апошніх бракавання, але не заражаныя грыбком, бярвеньні не танчэй 13-15 см., пры гэтым кожны наступны рад бярвеньняў укладваць з тонкіх сьлег ці стоек.

8. Пілаваны матар'ял укладваць строга па гатунках на ражы: ражы зьмяшчаць на падкладках для таго, каб дошкі ня былі бліжэй 26 см. ад зямлі. Інтэрвал паміж дошкамі ў кожным радзе пакідаць ня менш як на 1 см. Пракладкі з дошчак з ліцавага боку штабляю класьці пад ліцо дошчак, разьмяшчаючы іх адна супроць другой, пры гэтым сухія дошкі таўшчынёю да 2,5 см. укладваюцца па 8-10 штук, таўшчынёю 4 см. і таўсьцей — па 5 штук.

Пры укладцы зімою сьнег з ражаў ачышчаць да зямлі. Сырыя матар'ялы па 2,5 см. і 1,26 см. укладваюцца радамі ня больш 5 шт., па 4,0 см. — па 3 шт., 5 см. і больш — па адзін штуч.

9. Матар'ял высокага гатунку (сталярскі) трэба ўкладваць пад паветкаю.

10. Бракаваныя матар'ялы (незаражаныя) — стойкі і пракладкі, групуюцца на адным месцы, раскідваньне іх па складу забараняецца.

11. Штаблялі дошчак павінны быць накрыты зьверху цёсам у два рады, у разьбежку, з ухілам для сьцёку з іх вады.

12. Лясны склад павінен мець зьвесткі аб месцы загатоўкі сваіх будаўнічых матар'ялаў.

13. У прыймовых актах павінны адзначацца ўсе выпадкі дастаўкі нядобраякаснага па заражанасьці грыбком лесаматар'ялу, каб вясці падлік падазронных выпадкаў.

14. Пры падазронных выпадках паяўленьня цывілых і загінутых працэсаў у масе лесаматар'ялаў трэба, калі склад будаўнічы, паведлаць аб гэтым зараз-жа акруговаму інжэнэру, які робіць агляд, пасылаючы, калі трэба, куска заражанага дрэва ў лябараторыі пры Інстытуце Санітарнай Тэхнікі для дасьледваньня, і ўжывае адпаведныя захады, даводзячы аб іх да ведама Інспэкцыі Рэспубліканскага Інжэнэра.

15. Калі зьявіцца на штаблялех лесаматар'ялаў цывілыя месцы, то трэба апыркэваць штаблялі рашчынаю медзянага купаросу не слабей 4 проц.

16. Заражаныя лесаматар'ялы павінна абавязкова зараз-жа, пасыла іх выяўленьня, вывозіцца з складу.

17. Адказнасьць за парушэньне правіл захаваньня матар'ялаў на складах ускладаецца на загадчыкаў складаў, а ў адносінах да прыватных складаў — на ўласьнікаў іх. Кантроль за выкананьнем гэтых правіл ускладаецца на акруговых інжэнэраў.

IV. Пра ўжыцьцё захадаў супроць распаўсюджваньня заразы дамовага грыбка на мясцох захаваньня лесаматар'ялаў пры лесасіпільнях і майстэрнях, а таксама на будаўніцтвах.

1. Падазронны па заражанасьці лесаматар'ял павінен быць адзелены і складзены ў паасобныя правільныя штаблялі.

2. Лесаматар'ял, заражаны дамовым грыбком, павінен зараз-жа аддзяляцца ад усяго іншага матар'ялу. Калі заражана і псуецца толькі частка экзэмпляру, дык павінна адразацца гэта частка ад здаровай і зараз-жа спальвацца; частка-ж, якая астэецца, павінна быць да ўжываньня прапітана ня менш 2-х разоў-якім небудзь антысэптыкам і добра прасушана. Калі грыбок не паспеў значна папсаваць

драўляны экзэмпляр, дык апошні можа быць прапітан антысэптыкам і пасьяла добрай прасушкі ўжыт на будаўніцтва. Уся партыя лесаматар'ялу, у якой знойдзены гэтыя злосныя грыбкі, павінна быць добра прасушана і ні ў якім разе ня можа быць ужыта да справы рацей, чымся ня будзе дасягнута ступень вільгаці ня больш 19 проц.

Калі будуць значна заражаны вялікія партыі лесаматар'ялу, то яны павінны быць спалены цалкам; аднак, патрэбнасьць гэтага акту павінна быць устаноўлена асобнаю камісіяю пад старшынствам і пазначэньні акруговага інжэнэра.

3. Калі будуць выяўлены на складзе будаўнічых лесаматар'ялаў якія-небудзь грыбкі шкоднікі, то вучастак складу павінен быць абгледжан камісіяю з абавязковым удзелам акруговага інжэнэру і, пасьяла прызнаньня прыгоднасьці складу для далейшай эксплёатацыі, можа быць адчынен для прыманьня на яго новых партый лесаматар'ялу, з ужыцьцем захадаў для абеззаражваньня глебы складу.

V. Пра санітарна-тэхнічныя мерапрыемствы, абавязковыя пры будаваньні і рамонце будынкаў для змаганьня з грыбкамі шкоднікамі дрэва.

А. Пры будаваньні і рамонце будынкаў.

1. Дрэва для будынкаў павінна быць сухім, на колькі гэта магчыма; для захоўных драўляных частак, а іменна: балькі, абвязкі міжпаверхавыя перакрыцьці і наогул усе асноўныя драўляныя канструкцыі, якія недаступны для заўсёднага агляду, дрэва не павінны мець вільгаці больш 19 проц.

2. Пры ўжываньні круглага лесаматар'ялу трэба ачышчаць яго ад астач на ім лубу. Ужываньне нядобра ачышчанага ад кары лесаматар'ялу строга забараняецца.

3. Забараняецца рабіць канструкцый, якія маюць замкнутыя прасторы, без іх вентыляцыі.

4. Усякія памяшканьні ў паўсутарэньнях і сутарэньнях павінны быць забясьпечаны праветраньнем і, па магчымасьці, дзенным сьветам.

5. Для павялічэньня вентыляцыі падпольля трэба злучаць яго з выцяжкамі печай, карэннымі трубамаі або выцяжною вентыляцыяю, з пастаноўкаю трубных засовак, зывад-жа вентыляцыйных каналаў з падпольля беспасрэдна ў дымаходы ці дымавыя каналы забараняецца.

6. У драўляных падлогах каля ўнутраных з надворных сьцен кожнага жылога і няжылога памяшканьня трэба абавязкова рабіць падлогавыя рашоткі.

Каб вільгаць не пападала ў падполье пры мыцьці падлогі, робячы падлогавыя рашоткі ў жылых дамох, зьмяшчаць у каменных сьценах у каналах, якія злучаюць паветра пакой ў падпольем, а ў будынках неагнятрывалых рашоткі рабіць на ўзвышшы ад падлогі на 2 см.

7. Драўляныя падлогі не павінны шчыльна прылягаць да сьцен. Прастору паміж сьцяною і падлогаю накрываць плінтусам.

8. Бязумоўна забараняецца рабіць плітачныя, бэтонныя і асфальтавыя падлогі на драўляных падставах.

9. У тых будынках, дзе можа быць дазволена нябетонная падстава пад падлогі, для засыпкі пад падлогу трэба ўжываць буйны пясок, жвір або сухое будаўнічае сьмецьце (бітае цэгла і рашчыны)

Забараняецца ўжываць для засыпкі накатаў коксавы шлак і попел з прычыны знаходжаньня ў іх солі калія, а таксама і з тае прычыны, што яны могуць убіраць у сябе шмат вады.

Апроч таго, ня трэба ўжываць для засыпкі матар'ялы, багатыя рэзнымі арганічнымі матэрыямі, а іменна: чарназём, перагной і торф; раіцца сухі сфагнум і трэпель.

Для засыпкі накатаў зьверху сьметкі ня трэба ўжываць ні сырых, ні мёрзлых матар'ялаў.

10. Пры ўкладцы ў каменных будынках драўляных балак трэба ізаляваць іх ад дзеяньня волкасыці, уводзячы пад балкі прасмаленыя падкладкі, ці робячы асмаленыя каробкі, ці абвінаючы канцы толем.

11. Забараняецца рабіць асмальваньне тарцоў драўляных балак.

12. Нармальным спосабам укладваньня драўляных падлог у ніжніх паверхах жылых будынкаў зьяўляецца падлога на лагах, якія кладуцца на цагляныя слупкі.

13. Забараняецца ўкладка падлогаваых лаг і пераводаў у ніжніх будынках проста на зямлі, без падкладак.

14. Пры насыціцы падлогі трэба сачыць за добраю ачысткаю падполья ад стружак, апілак, трэсак і інш.

15. Забараняецца ўжываць для засыпкі падполья сьмецьце з драўлянымі стружкамі, трэскамі і астачаю арганічных матэрыяў.

16. Забараняецца закопваць у зямлю шулы, слупы, замяціны, вянкi і інш. без належных захадаў да перасьцярогі ад гніеньня, а іменна: асмольваньне, апальваньне і г. д.

17. Вадаправодныя трубы, што падводзяць халодную воду, на якіх можа збірацца вільгаць з паветра, павінны пракладацца, па магчымасьці, на каменных, бетонных і іншых сьценах, якія ня маюць у сваёй канструкцыі дрэва.

Пры патрэбе пракладкі такіх труб на драўляных сьценах і пры праходзе імі міжпавярховых драўляных перакрыцьцяў яны павінны быць пакладзены ня бліжэй 80 мілм. ад драўляных частак і абвінуты лямцам ці палатном у два-тры рады.

18. Абтынкаваньне рубленых сьцен трэба рабіць не раней наступнага будаўнічага сэзону, пасля пабудовы будынку і пасля таго, як будзе ўстаноўлена, што працэс асадкі лічыцца скончаным.

19. Вышкі павінны быць забясьпечаны магчымасьцю правярваньня іх, у выпадку патрэбы адчыненнем слухавых вокнаў.

20. Для памяншэньня волкасыці ў пабудованых будынках ужываль наступныя захады:

а) перад пачаткам работ забясьпечыць сьцёк паверхавых вод праз адпаведную пляніроўку

б) не распачынаць пабудовы падмурку, не зрабіўшы належнага сьцёку вады ад яго на час работ і пасля сканчэньня іх;

в) не распачынаць насыцілі і змазкі, а тым больш засыпкі накатаў, пакуль ня будзе зроблены дах;

г) калі будаўнічыя работы вядуцца ў восень ці зімою, то трэба ўжываць спецыяльныя захады для захаваньня ўнутраных частак будынку ад атмасфэрных асадкаў, што беспарэдна падаюць, а таксама і ад тых, якія прыносяцца з будаўнічым матар'ялам;

д) захоўваць, па магчымасці, драўляныя балкі ад намакання, накрываючы іх у час дажджу дошкамі пакуль ня будзе зроблена дах, асабліва ў месцах запраўкі ў сцену;

е) не рабіць рубкі сцен і ўкладкі балак на непасохшых яшчэ падмурках і сценах;

ж) аддзяляць драўляныя часткі канструкцыі ад каменных сцен належнымі ізаляючымі пластамі; ізаляцыю трэба рабіць з асфальту, цэменту з паразітам, толю, рубаройду, асмаленых дошчак ці бяросты.

Зазначаную ізаляцыю трэба рабіць таксама і ў выпадках асмалення ніжніх драўляных вянкоў ці абвязак будынкаў;

з) прасушваць і праветрваць новапабудаваныя ў асеньні і зімовы час будынкi ўсімі даступнымі на практыцы спосабамі;

і) навакол новых будынкаў заразжа павінна быць скончана пляніроўка зямлі з захаваннем патрэбных ухілаў яе ад будынкаў і з утварэннем адмосткаў ці тратуараў, якія забяспечвалі-б сцёк вады ад цокаляў;

к) насыцілку драўлянай падлогі ў ніжніх паверхах будынкаў рабіць толькі пасьля прасушкі бетонных асноў;

л) ахварбоўку і шпаклёўку драўлянай падлогі, калі яна зроблена з нядосыць прасушанага лесу, рабіць не раней году пасьля яе насыцілу.

21. Пры выдзяленні будаўнічых работ з асабліваю строгасцю сячыць за недапушчэннем забруджвання будынкаў матэрыямі жывёльнага паходжання, напрыклад: мачою і інш., якія асабліва спрыяюць развіццю дамовага грыбка.

22. Будынкi, у якіх, па іх прызначэнні, трудна знішчыць вільгаць і якія самі служаць крыніцамі яе: пральні, лазні, сушылькі, кухні, сталовкі, скляпы, ляднікі і г. д., трэба будаваць каменнымі, бетоннымі, жалеза-бетоннымі, бяз драўляных канструкцый. Калі немагчыма пабудаваць такія будынкi зіншых, апроч дрэва матэрыялаў то яны павінны быць пабудаваны досыць ізалявана.

23. Цэнтральны апал ў будынках з адпаведнаю прыцэчна-выцяжнаю вентыляцыяй з'яўляецца адным з самых надзейных спосабаў супроць развіцця дамовага грыбка і іншых грыбоў-шкоднікаў драўніны.

24. Новыя будынкi павінны быць добра прасушаны да засялення іх і ў першы год эксплуатацыі павінны часта праветрвацца.

Б. У існуючых будынках.

1. Кожны новы будынак, а асабліва папраўлены пасьля пашкоджання ў ім грыбком ці наогул загіналасцю драўляных частак, трэба на працягу 1-2 гадоў перыядычна абглядаць ня менш двух разоў, вясною і ўвосень, каб не спазніцца з ужыццём захадаў, перашкаджаючых распаўсюджванню грыбка.

2. Павінны абглядацца, галоўным чынам, тыя драўляныя часткі канструкцый, якія ня маюць натуральнага сьвету і праветравання, а іменна: злучэнне крокваў з маўэрлатам, падшыўкі выпускных крокваў у драўляных будынках, маўэрлаты, балкі і накаты ў месцах, даступных волкасыці, перагародкі і падлогі ў ваннах і ўборных пакоях, драўляныя канструкцыі ў месцах праходжання вадаправодных і каналізацыйных труб, перакрыцці падвалаў пад кухнямі, дзе захоўваюцца прадукты, распаўсюджваючыя волкасыць, ніжнія вянкі драўляных будынкаў, абшыўка цокаляў,

3. Пры абглядзе трэба звярочваць асаблівую ўвагу на волкасыць каменных сьцен і прылягаючых да іх драўляных канструкцый і зараз-жа ўжываць адпаведныя захады.

4. У будынках, заражаных дамовым грыбком—шкоднікам, трэба падняць падлогу і столь, а мясцамі і тынк у тых мясцох, якія падпадаюць пад дзеянне вільгаці і волкасыці.

5. Глыбока папсаваную ад дзеяння грыбка ці заражаную грыбком частку драўніны трэба адрэзваць і атрыманыя абрубкі і трэскі зараз-жа спаліць.

Забараняецца карыстацца гэтакімі драўнінамі, як апалам. Пасля знішчэння заражаных частак, рамантуемыя часткі павінны быць добра прасушаны перад далейшымі рамонтамі.

Драўляныя часткі канструкцый, якія астаюцца, асабліва тыя, што прылягаюць да знішчаных, трэба пакрыць антысептыкамі: карбалінаўмам, Авенарыуса, мікаганатанам, сулемою і інш. Таксама павінны быць прадэзынфекцыраваны гнёзды для новых балак і наогул усе часткі каменнай кладкі, якія датыкаліся да заражаных грыбком лесама-тар'ялаў.

Для дэзынфекцыі раіцца, дзе магчыма, ўжываць акурваньне серкаю на працягу 72 гадзін у зачыненым памяшканні.

6. Калі пад заражанаю дамовым грыбком падлога ў 1-га паверху была зямляная засыпка, дык яе трэба выкідаць да глыбіні ня менш 30 см., замяніўшы яе новаю, ці перарабіць самое падполле, ўжываючы ізаляцыйны слой.

7. Змазкі ці падсыпкі на накатах у мясцох, дзе знойдзены быў дамовы грыбок, таксама трэба знішчаць і рабіць новую змазку, якую накрываць пасля прасушкі сухою засыпкаю.

8. Калі на каменных сьценах будуць знойдзены цяжы і грыбок, то зараз-жа трэба іх знішчаць. Шчыліны ў каменных сьценах замазваць цэмантам, а пасля паверхню сьцен, дзе быў грыбок, пакрыць мікатанатанам ці іншым антысептыкам за адзін раз.

9. Пасля рамонту частак будынку, заражаных грыбком, адноўленыя канструкцыі павінны быць пастаўлены ў лепшыя ўмовы ў адносінах да праветрання і сухасці.

10. Рабочыя, скончыўшы рамонт у будынках, заражаных грыбком, павінны пасля знішчэння заражаных частак і пасля сканчэння ўсіх работ добра ачышчаць свае начыньне, па магчымасці, карыстаючыся якім-небудзь антысептыкам.

11. Старое дрэва, калі на ім ёсць сьляды заражэння дамовым грыбком, не павінна ісьці на пабудову ці на рамонт у будынках; новае-ж дрэва, якое ідзе на рамонт і адбудовчыя работы ў будынку, павінна быць здаровым і мець ня больш 19 проц. вільгаці.

12. Адным з самых надзейных сродкаў змаганьня з дамовым грыбком і іншымі грыбкамі-шкоднікамі ў старых будынках зьяўляецца, замест пачнога апалу, цэнтральнае з адпаведнаю прыцэнавычажною вентыляцыяю.

13. Адказнасьць за парушэньне гэтых правіл ускладаецца на адпаведных тэхнічных кіраўнікоў пабудовы ці рамонту, а ў адносінах да перадачых абглядаў існуючых будынкаў—на ўласьнікаў іх. Кантроль за выкананнем гэтых правіл ускладаецца на акруговых інжэнераў.

VI. Пра спосабы знішчэння дамовых грыбоў і шкоднікаў драўніны.

1. Першы галоўны спосаб знішчэння грыбоў—механічны, г. зн. знішчэнне частак дрэва, глыбока заражаных грыбком, спосабам іх выразання.

2. Другі спосаб—ужыванне антысэптыкаў. Антысэптыкамі пакрываюцца, спосабам прамазкі, тыя мясцы, дзе заўважана толькі паверхняе заражэнне дрэва міцэліем грыбка, а таксама тыя мясцы, у якіх былі выразаны заражаныя часткі.

У якасці антысэптыкаў раіцца:

- а) мікатанатан,
- б) суляма,
- в) карболінеум Авенарыуса.

Мікатанатан ёсць мешаніна 0,75 кг. хлёрнай вапны, 1,6 кг. глаўберавай солі, 2,25 кг. саянай кіслаты, 0,0667 кг. сулямы і 43 л. вады. Гэтай колькасці мешаніны хопіць для абмазвання 90 кв. м. за два разы.

Абмазванне робіцца звычайнымі малярнымі пэндззямі, якія ўжываюцца для пабелкі сцен.

З тае прычыны, што пры абмазванні мікатанатанам аддзяляецца ў досыць значнай колькасці хлёрсты газ, трэба ўжываць захады да таго, каб рабочыя не маглі ўдыхаць у сябе гэты газ (работу рабіць на вольным паветры, а ў сярэдзіне памяшкання—пры адчыненых вокнах).

Суляма можа ўжывацца пры пакрыцці драўляных частак у няжылых памяшканнях. Сулемавая рашчына бярэцца складу 1/1000.

Для кантролю выканання абмазкі да мікатанатану і да сулемавай рашчыны прыбаўляецца невялічкая колькасць фуксіну.

Пры ўжыванні карбалінеума Авенарыуса трэба кіравацца наступнымі правіламі.

Змазка дрэва робіцца пры дапамозе звычайнага малярнага пэндззля, моцна абітага жалезным дротам, бо карболінеум Аванарыуса рашчыняе смалу і пэндззаль можа раскідвацца.

Апрацоўка мноства аднародных прадметаў, не надта вялікіх размераў, робіцца прасцей усяго апусканнем іх на кароткі час у наліты ў жалезную пасудзіну награты карболінеум.

Пры вельмі цёплым надвор'і і пры апрацоўцы сухога дрэва не намеркаванага для закопвання ў зямлю, досыць змазаць яго адзін раз ненагрэтым карболінеумам; пры апрацоўцы-ж ляснога матар'ялу ў халоднае надвор'е ці з сырога дрэва карбалінеум Авенарыуса трэба ўжываць абязкова гарачым, бо гарчае масла, робячыся больш рэдкім, хутчэй і глыбей прасочваецца ў дрэва, знішчае ў ім вільгаць і награваннем пашырае паветра ў каналах драўніны, палігчаючы гэтым прасочванне ў іх масла.

Змазка дрэва пэндззямі павінна робіцца, па магчымасці, вельмі багата, асабліва-ж уважліва і да насычэння трэба прапітваць плошчы папярэчных сячэнняў ці тарцовыя часткі, бо адрубы ці адрэзы ёсць іменна тыя мясцы, якія перш-за-ўсё паддаюцца гніласці і псууюцца насякомымі. Затым, асабліва ўважліва, па магчымасці 2-3 разы, трэба змазаць гарачым карбалінеумам таксама слупы, дошкі і інш. у той частцы, дзе яны выходзяць з зямлі, бо гэтыя мясцы знаходзяцца больш-за-ўсё пад пераменным уплывам то вільгаці, то сухасці, г. зн. пры ўмовах, найбольш спрыяючых развіццю псууючых дрэва ніжэйшых арганізмаў.

Падгніўшае трохі дрэва апрацоўваецца карболінеумам Авенарыуса такім чынам: загнілыя ці знойдзенымі адзнакамі пачаўшайся гніласьці мясцы добра габлююцца, а затым усё дрэва моцна прапітваецца два разы гарачым (да 80°) карболінеумам, пасля чаго можна быць упэўненым, што далейшая гніласць спыніцца.

Апрацоўку карболінеумам Авенарыуса можна ўжываць да ўсякага дрэва. Для аднаразовай змазкі неапрацаванай паверхні хваёвага дрэва сярэдняй сухасці трэба звычайна ня больш 0,18 кг. на 1 кв. м.

3. Трэці спосаб-дэзынфекцыя. Дэзынфекцыя ўжываецца ў тых выпадках, калі зараза грыбком распаўсюджана па ўсім будынку і калі ёсць шмат месц, маладаступных для абгляду, і няма магчымасці ўжываць другі спосаб зьнішчэння грыбка.

Дэзынфекцыя робіцца акурваньнем у сярэдзіне будынку сярністым газам ці параю 40%-нага фармаліну.

Антысептыкі і дэзынфекцыя зьяўляюцца сапраўднымі сродкамі, калі апроч іх, ужываецца яшчэ энэргічнае праветраньне і прасушваньне будынкаў; пад уплывам гэтых двух фактараў міцэлі грыбка хутка засыхаюць і зьнішчальная работа грыбка спыняецца.

2. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ўвядзеньне ў сілу на тэрыторыі БССР абавязковай пастановы Н. К. Працы СССР за 10 кастрычніка 1927 г. № 318 „ПРАВИЛА О МЕРАХ ПРОТИВ НЕЩАСТНЫХ СЛУЧАЕВ ПРИ РАБОТЕ С СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННЫМИ МАШИНАМИ“.

Народны Камісарыят Працы БССР, на падставе арт. 46 абавязковай пастановы Н.К. Працы СССР за 10 кастрычніка 1927 г. № 318 „Правила о мерах против несчастных случаев при работе с сельскохозяйственными машинами“ (Известия НКГ СССР 1927 г., № 46—47) пастанаўляе:

Увесьці праз шэсьць месяцаў пасля апублікаваньня гэтай пастановы паказаную вышэй абавязковую пастанову Н.К. Працы СССР у сілу на тэрыторыі БССР.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Р. Алесін.

Сакратар Народнага Камісарыяту

Працы БССР А. Круглік.

6 сьнежня 1927 г.

№ 92.

Узгоднена з Цэнтральным Саветам Прафэсійных Саюзаў БССР

3. Тлумачэньне Народнага Камісарыяту Працы і Народнага Камісарыяту Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР

ПРА НЕ ПАШЫРЭНЬНЕ НА РАБОТНИКАў ЛЕКАВА-САЇТАРНЫХ І ВЭТЭРЫНАРНЫХ УСТАНОВАў ПАСТАНОВЫ Н. К. ПРАЦЫ І Н. К. РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ІНСПЭКЦЫЇ БССР ЗА 13-ГА ЛЮТАГА 1925 ГОДУ „АБ ПРАЦОўНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ СЛУЖАЧЫХ“.

На падставе арт. 4 пастановы Н. К. Працы БССР за 4-га кастрычніка 1927 г., № 308, „Аб зацьверджаньні палажэньня аб рабочым часе ў лекава-санітарных і вэтэрынарных установах“ (Известия Н. К. Труда СССР 1927 г., № 46-47) Народны Камісарыят Працы і Народны Камісарыят Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР растлумачваюць:

Пастанова Н. К. Працы і Н. К. Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР за 13-га лютага 1925 г., „Аб працоўнай дысцыпліне служачых“ (З. З. БССР 1925 г., № 18, арт. 165) не пашыраецца на работнікаў лекава-санітарных і ветэрынарных устаноў.

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк.

Народны Камісар Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР А. Калнін.

14 студзеня 1928 г.

№ 2.

Узгоднена з Цэнтральным Саветам Прафэсійных Саюзаў БССР.

4. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА РЭВАЛЮЦЫЙНЫЯ СЬВЯТЫ І АСОБНЫЯ ДНІ АДПАЧЫНКУ.

На падставе арт. арт. 111—113 Кодэксу Законаў аб Працы Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе ўстанавіць, пачынаючы з 1928 г. наступныя правілы аб парадку карыстаньня рэвалюцыйнымі сьвятамі і асобнымі днямі адпачынку:

I. Забараняецца работа ў наступныя сьвяточныя дні:

1 1-е студзеня—Новы Год і Дзень прыняцьця Канстытуцыі БССР.

2. 22-е студзеня—Дзень 9-га студзеня 1905 г. і Дзень памяці

У. І. Леніна.

3. 12-е сакавіка—Дзень зьнішчэньня самаўладзтва.

4. 18-е сакавіка—Дзень Парыскай Камуны.

5. 1-е мая—Дзень Інтэрнацыяналу.

6. 7-е і 8-е лістапада—Дні Кастрычнікавай Рэвалюцыі.

Увага 1. Сьвяткаваньне Дня прыняцьця Канстытуцыі СССР 6-га ліпеня пераносіцца на першую нядзелю ліпеня месяца.

Увага 2. Сьвяткаваньне Дня вызваленьня Беларусі ад бела-палякаў (11-га ліпеня) пераносіцца на бліжэйшую да 11-га ліпеня нядзелю.

Увага 3. Тыя рабочыя і служачыя, для якіх дні, паказаныя ва ўвагах 1 і 2, зьяўляюцца рабочымі днямі, ад работы ў гэтыя дні не звальняюцца і ніякай дадатковай платы за работу ў гэтыя дні не атрымваюць.

II. У Міжнародны дзень работніц—8-га сакавіка—жанчыны звальняюцца ад працы ва ўсіх прадпрыемствах, установах і гаспадарках на 2 гадзіны раней звычайнага тэрміну. У прадпрыемствах, установах і гаспадарках, дзе жанчыны складаюць большасьць і дзе спыненьне іх работы павінна выклікаць спыненьне працы ўсёй установы, прадпрыемства альбо гаспадаркі—работа апошніх спыняецца на 2 гадзіны раней.

У тых прадпрыемствах, дзе, па умовах вытворчасьці, работа ня можа быць спынена (тэлеграф, тэлефон, больніцы і г. д.), работніцы ад работы не звальняюцца і за работу плату атрымваюць узвычайным разьмерам. Работнікі альбо работніцы, якія працуюць зьдзельна або падзённа і працавалі 8-га сакавіка няпоўны рабочы дзень, атрымваюць за 2 гадзіны на іх тарыфнай стаўцы, а з заробку тых, якія аплачваюцца памесячна, ніякіх адлічэньняў ня робіцца.

III. Міжнародны Юнацкі Дзень сьвяткуецца ў першую нядзелю верасьня. У тых прадпрыемствах, дзе работа ў гэты дзень ня спы-

няецца, работнікі да 23 гадоў уключна звальняюцца ад работы на 2 гадзіны раней звычайнага тэрміну, у адпаведнасці з арт. 2 гэтай пастановы.

IV. Апроч паказаных у арт. 1-м сьвяточных дзён, рабочым і служачым даюцца наступныя дні адпачынку:

А. Асобам праваслаўнай веры:

1. Другі дзень вялікадня.
2. Ушэсьце.
3. Духаў дзень.
4. 6 жніўня—спаса.
5. 15 жніўня—прачыстая.
- 6—7. 25 і 26 сьнежня—каляды.

Б. Асобам каталіцкай веры:

1. Вадохрышча.
2. Ушэсьце.
3. Божжа цела.
4. 15 жніўня—прачыстая.
5. 1-га лістапада—усіх сьвятых.
6. Непакаленнае зачацьце.
7. 25 сьнежня—каляды.

В. Асобам іўдзейскай веры:

1. Першы дзень „пэйсаху“.
2. Апошні дзень „пэйсаху“.
3. Першы дзень „швуэс“.
4. Першы дзень „рош—гашона“.
5. „Йом—кіпур“.
6. Першы дзень „шукес“.
7. Перадапошні дзень „шукес“.

Увага. Паказаныя ў арт. IV гэтай пастановы асобныя дні адпачынку даюцца па новаму стылю.

V. Асобныя дні адпачынку, устаноўленыя арт. 4-м гэтай пастановы, могуць давацца ў наступным парадку:

а) у тых установах і прадпрыемствах, дзе адыход з работы меншасці рабочых якога-небудзь рэлігійнага культу выклікае спыненне работы ўсяго прадпрыемства альбо ўстановы, меншасць павінна карыстацца толькі тымі асобнымі днямі адпачынку, якімі карыстаецца большасць;

б) там, дзе адыход меншасці рабочых не выклікае спынення работы ўстановы або прадпрыемства, кожная група рабочых і служачых данага рэлігійнага культу можа скарыстаць дні адпачынку, паказаныя для яе ў арт. VI-ым гэтай пастановы.

Увага 1. Асобныя дні адпачынку на паасобных прадпрыемствах і ва ўстановах, у адпаведнасці з п. п. „а“ і „б“ арт. V-га гэтай пастановы, павінны запісвацца ў правілы ўнутранага парадку.

Увага 2. Работнікі могуць карыстацца асобнымі днямі адпачынку, паказанымі ў арт. IV-тым гэтай пастановы незалежна ад іх рэлігійнага культу, пры гэтым, па згодзе з адміністрацыяй і фабрычна-заводскімі мясцовымі камітэтамі, гэтыя дні адпачынку могуць быць заменены іншымі днямі або адпаведна кампэнсаваны падоўжаннем чарговага водпуску.

VI. Напярэдадні сьвят, пералічаных у арт. I-м гэтай пастановы, даўжыня рабочага дня ня можа перавышаць 6 гадзін, а напярэдадні асобных дзён адпачынку, паказаных у арт. IV-м гэтай пастановы, даўжыня рабочага дня павінна быць звычайнаю.

VII. Работа ў сьвяточныя дні і дні адпачынку (арт. арт. I і IV) ня можа быць спынена ў наступных прадпрыемствах: вадаправодна-электрычнай станцыі, больніцах, аптэках, на тэлефонных, тэлеграфных і радыё-станцыях пажарных камандах, грамадзкіх сталоўках, а таксама ў прадпрыемствах, у якіх работа ня можа быць спынена па ўмовах вытворчасці.

VIII. У тых прадпрыемствах і ўстановах, дзе работа паводле арт. VII ня можа быць спынена ў дні рэвалюцыйных сьвят (арт. I) і ў асобныя дні адпачынку (арт. IV), то работа ў гэтыя дні аплачваецца ў падвойным разьмеры. Калі замест работы ў сьвяточны дзень або дзень адпачынку, па згодзе з фабрычна-заводскім мясцовым камітэтам даецца іншы дзень адпачынку, то работа ў гэтыя дні дадаткова не аплачваецца.

IX. Вылічэньняў за сьвяты і асобныя дні адпачынку з рабочых служачых, што атрымваюць зароботную плату памесячна, ня робіцца; пры падзенай або пагадзіннай аплаце, а таксама пры здзелчай аплаце, паказаных у арт. арт. I і IV сьвяты і асобныя дні адпачынку дадаткова не аплачваюцца.

X. Навыхад на працу ў дні, не ўстаноўленыя гэтаю пастановаю, прыроўніваецца да прагулаў з усімі вынікамі з гэтага.

XI. Парадак карыстаньня сьвятамі і асобнымі днямі адпачынку для работнікаў відовішчных прадпрыемстваў вызначаецца пастановаю Н. К. Працы СССР за 30 сакавіка 1927 г., № 62, „О дне еженедельного отдыха работников зрелищных предприятий“ (Изв. НКТ СССР 1927 г., № 16) і пастановаю Н. К. Працы БССР за 7 ліпеня 1927 г., № 69, „Аб дне штотыднёвага адпачынку работнікаў відовішчных прадпрыемстваў“ (Бюл. СНК БССР 1927 г., № 13).

XII. З часу выданьня гэтай пастановы трацяць сілу: а) пастанова Н. К. Працы БССР за 7-га красавіка 1925 г. „Аб рэвалюцыйных сьвятах і асобных днёх адпачынку“ (З. З. БССР 1925 г., № 21, арт. 199); б) тлумачэньне Н. К. Працы БССР за 24/XII—1925 г. „Аб рэвалюцыйных сьвятах і асобных днёх адпачынку“ (газэта „Савецкая Беларусь“ за 25 сьнежня 1925 г.).

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк.

18 студзеня 1928 г.

Сакратар Н. К. Працы БССР А. Круглік.

№ 3

Узгоднена з Цэнтральным Саветам
Прафэсійных Саюзаў БССР.

5. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ЗЬМЕНУ АРТ. 19 ІНСТРУКЦЫІ НК ПРАЦЫ БССР ЗА 30 ЧЭРВЕНЯ 1925 Г.,
№ 5184, „АБ ПАРАДКУ НАЗНАЧЭННЯ ПЭНСІЙ“

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

1. Запісаць арт. 19 інструкцыі НК Працы БССР за 30 чэрвеня 1925 г., № 5184 „Аб парадку назначэньня пэнсій“ (Бюл. СНК БССР 1925 г., № 3) у наступнай рэдакцыі:

„Арт. 19. Назначэньне пэнсій асобам, якія страцілі працаздольнасьць з прычыны калецтва ў сувязі з працаю у наймах або з прычыны

прафэсіянальнага захварэння, а таксама членам сям'яў памёршых з паказаных вышэй прычын, — вырашаецца камітэтам страхавой касы, калі ёсць афіцыйныя дакумэнты аб калецтве“.

2. Гэту пастанову ўвесці ў сілу з 1 студзеня 1928 году.

Народны Камісар Працы БССР **К. Бэнэк.**

Начальнік Галоўнай Управы

Сацыяльнага Страхавання **Р. Алесін.**

20 студзеня 1928 г.

№ 4.

Узгоднена з Цэнтр. Саветам Пра
фэсіянальных Саюзаў БССР.

6. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

Пра ДЗЯРЖАЎНЫ МІНІМУМ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ НА КАСТРЫЧНІК 1927 г.—
САКАВІК 1928 г.

Для разьвіцця пастановы Народнага Камісарыяту Працы СССР за 5-га сьнежня 1927 г., № 385, „Аб тарыфных паясох і мінімуме зарплаты“ (Известия Н.К. Труда СССР 1927 г., № 52) і ў дадатак да пастановы Народнага Камісарыяту Працы СССР за 6-га кастрычніка 1926 г., № 214-527 „Аб мінімуме зарплаты на кастрычнік 1926 г.—сакавік 1927 г. (Известия Н.К. Труда СССР 1926 г., № 39) Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе ўстанавіць на кастрычнік 1927 г.—сакавік 1928 г. мінімум зароботнай платы ў наступных разьмерах: 2-гі пояс, гарады: Менск, Гомель, Віцебск,—9 руб. у месяц 3-ці пояс — усе іншыя мясцовасьці БССР—8 руб. у месяц.

Народны Камісар Працы БССР **К. Бэнэк.**

Сакратар Н.К. Працы БССР **А. Круглік.**

24 студзеня 1928 г.

№ 5.

7. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ТЭРМІН СЭЗОННЫХ БУДАЎНІЧЫХ РАБОТ.

Для разьвіцця арт. 1-га пастановы ЦВК і СНК СССР за 4 чэрвеня 1926 г. „Аб умовах працы на сэзонных работах“ (З.З. СССР 1926 г., № 40, арт. 290) Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

Устанавіць на 1928 год тэрмін сэзонных будаўнічых работ з 15-га красавіка да 15-га кастрычніка.

Народны Камісар Працы БССР **К. Бэнэк.**

Сакратар Н.К. Працы БССР **А. Круглік.**

з Вышэйшым Саветам Народнай
Гаспадаркі БССР:

Узгоднена:

Член Прэзыдыуму ВСНГ БССР **У. Стракоўскі.**
з Цэнтральным Саветам Прафэсіянальных Са-
юзаў БССР, адносьнік за 27/I-1928 г., № 300/00/3

6 лютага 1928 г.

№ 6.

8. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА АВВЯШЧЭННЕ СТАВАК ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ ДЛЯ ЎСТАНОЎ, ШТО ЗНАХОДЗЯЦЦА НА МЯСЦОВЫМ БЮДЖЭЦЕ, НА 1927-28 бюдж. год.

Народны Камісарыят Працы БССР абвясчае ніжэй стаўкі зароботнай платы для ўстаноў, што знаходзяцца на мясцовым бюджэце, устаноўленыя на падставе пастаноў СНК БССР за 14/VII-1926 г., 20/VII-1927 г. і 14-16/I-1928 г. на 1927-28 бюджэтны год.

Нармавыя стаўкі зароботнай платы для ўстаноў, што знаходзяцца на мясцовым бюджэце, на 1927-28 год.

На з в ы п а с а д.	Месячн. аклад у рублѣх
<u>МЭДЫКА—САЇТАРНЫ ПЭРСНАЛ.</u>	
Лекар мэдыцынскі ў горадзе	70
„ „ ў раёне	80
„ „ заг. больніцаю	85
„ вэтэрынарны ў раёне	80
„ санітарны і школьны	90
Зубны лекар у горадзе	47
„ „ у раёне	45
Лекарскі мэдыцынскі памочнік у горадзе	45
„ „ „ у раёне	40
„ „ заг. фальчарскага пункту	43
„ вэтэрынарны памочнік ў раёне	40
Акушорка ў горадзе	40
„ ў раёне	38
Сястра мэдыцынская ў горадзе	36
„ „ ў раёне	33
Санітар у горадзе	26
„ у раёне	22
<u>СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫ ПЭРСНАЛ.</u>	
Акруговы аграном у Менску, Гомелі і Віцебску	120
„ „ у іншых гарадох	100
Аграномы гарадзкіх камунальных аддзелаў у Менску, Гомелі і Віцебску	95
„ „ у іншых гарадох	85
Раённы аграном	85
Памочнік раённага агранома	65
Заатэхнік раённы	65
Інструктары па жывёлагадоўлі ў акруговых зямельных аддзелах	100
Інструктары па паляводзтву ў акруговых зямельных аддзелах у Менску, Гомелі і Віцебску	100
„ „ у іншых гарадох	90
Інструктары па пчаларству ў акруговых зямельных аддзелах, у Менску, Гомелі і Віцебску	95
„ „ у іншых гарадох	85

Інструктары па садоўніцтву і гародніцтву ў акруговых зямельных аддзелах у Менску, Гомелі і Віцебску . . .	95
„ „ „ у іншых гарадох . . .	85
Каморнікі гарадзкіх аддзелаў камунальнай гаспадаркі ў Менску, Гомелі і Віцебску . . .	90
„ „ „ ў іншых гарадох . . .	80
Садоўнікі гарадзкіх аддзелаў камунальнай гаспадаркі . . .	65

КУЛЬТУРНА-АСЬВЕТНЫ ПЭРСАНАЛ.

Настаўнік 2-х, 3-х, 4-х камплектнай школы (I ступ.) і 1 канц. сямігодкі ў горадзе . . .	44
„ „ „ „ ў раёне . . .	42
Загадчык—ён-жа настаўнік аднакамплектнай школы, загадчык 2-х, 3-х камплектнай школы ў горадзе . . .	46
„ „ „ „ у раёне . . .	44
(Загадчыкі 4-х камплектн. школ у горадзе і раёне атрымваюць 25 проц. стаўкі настаўнікаў школы I ступ.) . . .	—
Загадчыкі сямігодак і школ II ступ., настаўнікі II канц. сямігодак і школ II ступ. . .	60
Загадчыкі і настаўнікі вячэрніх школ для дарослых і рабочай моладзі падвышан. тыпу, школ сялянскай моладзі, прафтэхнічных школ у горадзе і на раёне . . .	60
(Загадчыкі школ сялянск, моладзі—аграномы, атрымваюць стаўку раённага агранома). . .	—
Настаўнікі школ малапісьменных і лічунктаў у горадзе . . .	40
„ „ „ „ у раёне . . .	36
Выхавальнікі дзіцячых дамоў, садоў і дзенных дзіцячых прытулкаў у горадзе . . .	40
„ „ „ „ у раёне . . .	36
Загадчыкі народных дамоў і клюбаў . . .	40
Х а т н і к і . . .	38
Бібліятэкары ў горадзе . . .	42
„ „ ў раёне . . .	38

М І Л І Ц Ы Я.

Начальнік раённай міліцыі . . .	60
Памочнік начальніка раённай міліцыі.. . .	55
Кварт. наглядач . . .	45
Пам. кварт. наглядач . . .	40
Стар. міліцыянэр у горадзе . . .	40
„ „ у раёне . . .	37
Малодшы міліцыянэр у горадзе . . .	37
„ „ у раёне . . .	34

Загадчык нярухомай маемасьці ў Менску:	
Гомелі і Віцебску .	120
у іншых гарадох .	90
Загадч. акр. зям. аддзелаў у Менску, Гомелі і	
Віцебску .	160
у іншых гарадох .	143
Нам. заг. зям. адз. у Менску, Гомелі і Віцебску	143
у іншых гарадох .	128
Старшыні раённых выкан. камітэтаў .	90
Ч л е н ы " " " "	60
Старшыні сельскіх саветаў .	28
Сакратары " " " "	28

ІНСПЭКТАРСКА—АРГАНІЗАЦЫЙНЫ ПЭРСАНАЛ.

Інструктары акругов. выкан. камітэтаў у	
Менску, Гомелі і Віцебску .	90
" " у іншых гарадох .	75
Інструктары—рэвізоры адміністрац. аддзелаў	70
Інспектары палітасьветы .	128
Школьныя інспектары .	100
Раённыя інспектары па народнай асьвеце .	85
Інструктары плянэр-руху ў Менску, Гомелі і	
Віцебску .	65
у іншых гарадох .	50
" фізкультуры .	60
Інспектары па ахове мацяры і дзіцяці ў	
Менску, Гомелі і Віцебску .	100
" " у іншых гарадох .	90
Гарадзкія інспектары па ахове здароўя .	120
Пажарныя інспектары ў Менску, Гомелі і	
Віцебску .	90
у іншых гарадох .	75
Юрысконсульты акр. выкан. камітэтаў у	
Менску, Гомелі і Віцебску .	120
" " у іншых гарадох .	100
Юрысконсульты адміністрац. аддз. і гарадзкіх	
камунальных аддзелаў у Менску, Гомелі і	
Віцебску .	100
" " у іншых гарадох .	90

КАНЦЫЛЯРСКА—СПРАВАВОДЧЫ ПЭРСАНАЛ.

Тэх. сакратары акр. выкан. камітэтаў у	
Менску Гомелі і Віцебску .	75*) і 65
" " у іншых гарадох	65*) і 55
" " гар. саветаў і акруг. інспэкт.	
мясц. прамысловасьці ў	
Менску, Гомелі і Віцебску	65
" " у іншых гарадох .	55

*] Першым сакратаром.

Тэхнічн. сакратары гар. аддз. кам. гасп. і акр. зям. аддз. ў Менску, Гомелі і Віцебску	75
„ „ „ у іншых гарадох . . .	55
„ „ „ нар. судаў у Менску, Го- мелі і Віцебску . . .	60
„ „ „ у іншых гарадох . . .	50
„ „ „ у раёнах . . .	50145
Пам. сакратара нар. суда ў гарадох . . .	45
„ „ „ у раёнах . . .	40
Стар. справаводы ў Менску, Гомелі і Віцебск .	50
„ „ „ у іншых гарадох . . .	40
„ „ „ у раёнах . . .	35
Справаводы ў Менску, Гомелі і Віцебску . .	37
„ „ у іншых гарадох . . .	30
„ „ у раёнах . . .	28
„ „ у сельскіх саветах . . .	24
Рэгістратары і канторшчыкі ў Менску, Гомелі і Віцебску . . .	32
„ „ „ у іншых гарадох . . .	28
„ „ „ у раёнах . . .	25
Машыністкі ў Менску, Гомелі і Віцебску . .	42
„ „ у іншых гарадох . . .	37
„ „ „ у раёнах . . .	30135
Інфарматары ў Менску, Гомелі і Віцебску . .	65
„ „ у іншых гарадох . . .	55
Загадчыкі сакрэтн. частак у Менску, Гомелі і Віцебску . . .	85
„ „ „ у іншых гарадох . . .	75
Архіварыусы—загад. самаст. архіваў . . .	72
Іншыя архіварыусы . . .	45
Раённыя статыстыкі . . .	40
Справаводы—статыстыкі акруг. інспэкт. мяс- цовай прамыс. у Менску, Гомелі і Віцебску .	50
„ „ у іншых гарадох . . .	40
Статыстыкі ў Менску, Гомелі і Віцебску . .	60
„ „ у іншых гарадох . . .	45
Начальнікі агульнаадмініст. частак адмі- ніст. аддзелаў у Менску, Гомелі і Віцебску .	75
„ „ „ у іншых гарадох . . .	60
Загадчык стала агульнага нагляду . . .	75
„ „ чужаземнага стала ў Менску, Гомелі і Віцебску . . .	75
„ „ „ у іншых гарадох . . .	55
„ ЗАГС-ам у Менску, Гомелі і Віцебску . .	75
Загадчык ЗАГС-ам у іншых гарадох . . .	55
„ адрасна-пашпартнага стала ў Менску, Гомелі і Віцебску . . .	55
„ „ „ Гомелі і Віцебску . . .	50

Загадчык адрасна—пашпартнага стала ў іншых гарадох	40
„ камэраю рэчав. довадаў у Менску, Гомелі і Віцебску	45
„ „ „ у іншых гарадох	35
„ жылішчн. стала ў Менску, Гомелі і Віцебску	75
„ „ „ у іншых гарадох	50
<u>РАХУНКОВА—БУХГАЛЬТЭРСКІ ПЭРСАНАЛ.</u>	
Рахункавод у Менску, Гомелі і Віцебску	45
„ у іншых гарадох	37
„ у раёне	33
Ст. Бухгальтар у Менску, Гомелі і Віцебску	100
„ у іншых гарадох	80 і 90
Бухгальтары ў Менску, Гомелі і Віцебску	75
„ у іншых гарадох	60
Бухгалтэры акр. зям. аддз. у Менску, Гомелі і Віцебску	85
„ у іншых гарадох	60
Бухгальтары гар. аддз. кам. гасп., дзе ў штатах няма ст. бухгалтэраў	90
Бухгальтары—інструктары акруг. інспэкт. мясцов. прамыслов. у Менску, Гомелі і Віцебску	120
„ у іншых гарадох	90
Бухгальтары раённых фін. частак	60
Пам. бухгалтэра у Менску, Гомелі і Віцебску	60
„ у іншых гарадох	50
„ у раёне	45
Касіры ў раёнах	45
<u>ГАСПАДАРЧА—АБСЛУГОЎВАЮЧЫ ПЭРСАНАЛ.</u>	
Загадчыкі гаспад. акр. выкан. камітэтаў у Менску, Гомелі і Віцебску	50
„ у іншых гарадох	45
Начальнікі гаспад. адміністрац. аддзелаў у Менску, Гомелі і Віцебску	72
„ у іншых гарадох	60
Шофэры ў Менску, Гомелі і Віцебску	75
„ у іншых гарадох	50
Кучары (з нармальным рабочым днём) у Менску, Гомелі і Віцебску	30
„ у іншых гарадох	25
Кур’еры, прыбіральшчыкі, дворнікі, апальшчыкі акруг. аддзелаў у Менску, Гомелі і Віцебску	27
„ у іншых гарадох	23
„ у раёне	17
Тэхнічныя работнікі лекавых устаноў і устаноў нар. асьветы ў Менску	27
„ у іншых гарадох	23
„ у раёне	17
Апальшчыкі паравога апалу	50
Кухаркі ў Менску, Гомелі і Віцебску	30
„ у іншых гарадох	28
„ у раёне	22

Прачкі ва ўсіх гарадох	27
„ у раёне	22
Судамойкі ў Менску	27
„ ва ўсіх іншых гарадох	25
„ у раёне	22
Апальшчыкі ў Менску, Гомелі і Віцебску	27
„ у іншых гарадох	23
„ у раёне	22
Нянькі і мамкі ў Менску	27
„ „ у іншых гарадох	25
„ „ у раёне	22

Р О З Н Ы Я

Тэхнікі гар. аддзел. кам. гаспадаркі, акруг. інспэкт. мясц. прамысловасці	100
„ у раёнах	60
Рынкавыя і жылішчныя агенты ў Менску, Гомелі і Віцебску	40
„ „ у іншых гарадох	35
Загадчыкі муніцыпаліз. дамоў ў Менску, Го. мелі і Віцебску	55
„ „ „ у іншых гарадох.	50

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк.

Сакратар Н. К. Працы БССР А. Круглік.

10 лютага 1928 г.
№ 10.

9 Часовыя правілы выдання Народным Кмісарыятам Працы БССР.

ПРА МЕРЫ ПАПЯРЭДЖВАННЯ НЯШЧАСНЫХ ВЫПАДКАЎ НА ЛЕСАЗАГАТОЎ-
ЧЫХ РАБОТАХ (ВЫДАНЫ НА ПАДСТАВЕ ПРАПАНОЎ ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЫ
ПРЫ СНК БССР ЗА 6 ЛЮТАГА 1928 г., № 351,823.213 65.)

Народны Камісарыят Працы БССР для разьвіцця арт. 139 Ко-
дэксу Законаў аб Працы пастанаўляе зацьвердзіць наступныя „Часо-
выя правілы пра меры папярэджвання няшчасных выпадкаў на ле-
сазгатоўчых работах“:

1. Кожная дзялянка павінна быць падзелена на паі (часткі, ву-
часткі). Асобныя групы рабочых павінны быць разьмеркаваны на
дзялянкі на такой адлегласьці адна ад другой і з такім разьлікам,
каб была выключана магчымасьць паданьня дрэў на суседнія ву-
часткі.

Мясцы астаноўкі возчыкаў з коньмі павінны быць на такой ад-
легласьці ад месца валкі, каб звальваемыя дрэвы не маглі падаць
на мясцы іх стаянкі.

2. Забараняецца адначасная валка і вывазка, ці валка і распра-
цоўка (акорка, дэска) у адной частцы дзялянкі. Мясцы, адкуль дз-
валяецца вывазка, павінны знаходзіцца ня бліжэй 80 мэтраў ад мес-
ца, дзе звальваюцца дрэвы. Мясцы распрацоўкі ад месца валкі павін-
ны знаходзіцца ня менш, як на такой-жа адлегласьці.

3. Калі пры адначаснай валцы і вывазцы з розных частак адной
дзялянкі дарога для вывазкі праходзіць праз месца, дзе звальваюц-

ца дрэвы, дык спыняецца адна з работ (валка або вывозка) да сканчэньня другой або робіцца аб'ездная дарога.

4. Пры наяўнасці ў распрацоўваемай дзялянцы праезджай дарогі павінны выстаўляцца на абодвых канцох дзялянкі на дарозе рагаткі з надпісам аб тым, каб праезджы гучным голасам папярэджваў аб сваім праездзе работных, занятых валкаю дрэў.

5. У межах кожнай дзялянкі работы па валцы дрэў павінны весьціся ў парадку строгай паступовасці з паступовым пераходам ад высечаных месц да нявысечаных.

6. Забараняецца валка дрэў у час моцнага ветру з зменным напрамкам, калі не магчыма прадугледзіць у які бок упадзе звальнае дрэва.

7. Раней, чым пачаць сьпільваць дрэва, трэба падрубаць яго сякерай на $1/4$ таўшчыны з таго боку, у які мяркуецца валіць дрэва. Пры гэтым падрубаць трэба некалькі ніжэй намечанага прапілу. Забараняецца падрубаць дрэва з трох або чатырох бакоў (кругам, шылам).

8. Пры валцы дрэва работныя павінны размяшчацца з бакоў.

9. Валка дрэў з корнем павінна праводзіцца пры дапамозе арканаў.

10. Забараняецца пакідаць зваленае дрэва завішым на другім дрэве. Калі сьпілаванае дрэва завісьне на другім дрэве, якое нельга валіць (візірнае, сямянное) то трэба ад завішага дрэва адпілаваць зьнізу чурак і карыстацца вагай.

11. Забараняецца зьбіваць завішае дрэва валкай на яго суседніх дрэў.

12. Сукі ў зваленым дрэве павінны адрубацца шчыльна каля ствала дрэва астрыём сякеры, а не абухам.

13. Дрэвы трэба валіць у адзін бок.

Увага. Пры валцы крывых дрэў, калі валка ў адзін бок не магчыма, дазваляюцца адступленьні ад гэтага артыкулу.

14. Калі трэба валіць надхіленыя дрэвы у бок працілеглы нахілу, то трэба ўжываць арканы або падпоркі.

15. Роботнікі павінны загадзя ўмаўляцца, хто з моманту перадападаньнем дрэва прыбірае пілу.

16. Пры папярочнай расьпілоўцы дрэва на бярвеньні і дровы, укладка дрэва на падкладкі павінна рабіцца пры дапамозе вагі.

17. Пры ручной расьпілоўцы калод у даўжыню, калоды трэба падумаць на козлы вяроўкамі па покацях.

18. Складка бярвення ў бунты павінна рабіцца пры дапамозе вяровак і покацьяй, прычым вышыня бунта не павінна быць больш за $1\frac{3}{4}$ мэтра.

19. Забараняецца пры ўкладцы, скатцы і пагрузцы бярвенняў стаяць з бакоў нахілу, г. зн. на тых бакох адкуль цягнуць або куды спускаюць бярвяно.

20. Бярвеньні і калоды павінны класьціся на перакладкі ўпаўне забясьпечваючы немагчымасць раскатваньня бунта.

21. У мясцох, дзе вядуцца лесапрамысловыя работы, павінны знаходзіцца аптэчкі з наборам патрэбных лекастваў і перавязачных матар'ялаў для аказаньня першай мэдыцынскай дапамогі пры раненьнях і калецтве.

22. Нагляд і адказнасьць за выкананьне гэтых правіл ускладаецца на спецыяльна выдзеленых адміністрацыяю работ асоб з ліку дзясятнікаў, прыёмшчыкаў, іх памочнікаў.

Увага. Забараняецца ўскладаньне нагляду і адказнасьці, паводле гэтага артыкулу, на ўпаўнаважаных арцеляй і групы рабочых.

23. Гэтыя правілы павінны быць вывешаны ва ўсіх мясцох работы, у канторах на мясцох найму, разьлікаў, далучаны да групавых працоўных дагавораў; пры найманьні на працу ўсе рабочыя павінны быць азнаёмы з гэтымі правіламі.

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк

Сакратар Н.К. Працы БССР А. Круглік

9 лютага 1928г.

№ 7

10. Тлумачэньне Народнага Камісарыяту Працы БССР.

ПРА ПАРАДАК АПЛАТЫ ЖАНЧЫН ЗА ПРАЦУ Ў МІЖНАРОДНЫ ЖАНОЧЫ ДЗЕНЬ

Для разьвіцьця арт. 1 і 2 пастановы НКПрацы Саюзу ССР за 27-га лютага 1926 г., № 48/5, „О продолжительности рабочего дня женщин—день 8-го Марта“ (Известия НКТ 1926 г., № 9), Народны Камісарыят Працы БССР растлумачае, што ў тых прадпрыемствах, дзе жанчыны працуюць 8-га сакавіка поўны рабочы дзень, 2 гадзіны для тых, што аплачваюцца зьдзельна і падзённа павінны даплачвацца ў разьмеры пагадзінай стаўкі за кожную гадзіну працы.

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк.

Сакратар Народнага Камісарыяту Працы БССР А. Круглік.

12 лютага 1928 г.

г. Менск.

II. Інструкцыя Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхаваньня пры Народным Камісарыяце Працы БССР

(На скасаваньне пастановы РССС за 25 красавіка 1927 г., № 31 II).

ПРА МЕРАПРЫЕМСТВЫ ДЛЯ ЗМАГАНЬНЯ С ПРАГУЛАМІ

Для разьвіцьця пастановы СНК СССР за 15 студзеня 1927 году „Аб мерапрыемствах па барацьбе з прагуламі“ (З. З. СССР 1927 г., № 13, арт. 134), Савет Сацыяльнага Страхаваньня пры Н. К. Працы БССР пастанаўляе:

1. Акруговыя страхавыя касы разам з мясцовымі органамі аховы здароўя павінны ўжыць захады да таго, каб усе віды амбулаторнай дапамогі, мэтадаў дасьледваньня і лячэньня рабіліся застрахованым данай акругі ў нерабочы час.

2. У рабочы час, як правіла, павінны абслугоўвацца, галоўным чынам, члены сем'яў застрахованых, беспрацоўныя, інваліды і іншыя кантынгентны хворых, якія не звязаны з працаю ў прадпрыемствах і ўстановах.

3. Рабочыя і служачыя ў рабочы час павінны прымацца толькі ў наступных выпадках:

а) калі яны раптам захварэюць і хвароба перашкаджае далейшай працы альбо патрабуе тэрміновай дапамогі: цеча крыві, харканьне кроўю, няпрытомнасьць, значнае павышэньне тэмпературы і інш;

б) пры траўматычным пашкоджаньні;

в) пры ўсякіх вострых атручэньнях;

г) калі па характару самога лячэньня, мэдыцынская дапамога

павінна рабіцца ў дзенныя гадзіны, як: даследваньне страўнікавага соку ці крыві, прамываньне страўніка і інш;

д) калі складанасьць мэтадаў лячэньня патрабуе яўкі хворага ў лекавыя ўстановы ў вячэрнія, а таксама і ў ранішнія гадзіны.

4. Калі часовая непрацаздольнасьць застрахаванага выклікана вострым ап'яненнем ці параненьнем, якое зьяўляецца вынікам ап'янення, то бальнічны лісток выдаецца з абавязковым паказаньнем прычыны, якая выклікала непрацаздольнасьць.

5. Калі прычынаю часовай непрацаздольнасьці зьяўляецца вострае ап'яненне альбо дзейнасьць застрахаванага, якая выклікана ап'яненнем яго (бойка, раненьні і г. д.), прычым непрацаздольнасьць цягнецца ня больш 3-х дзён, то страхавая каса мае права не выдаваць дапамогі па часовай непрацаздольнасьці за ўвесь пэрыяд непрацаздольнасьці альбо частку гэтага пэрыяду (за 1-2 дні і г. д.).

6. Калі часовая непрацаздольнасьць, выкліканая прычынамі, паказанымі ў арт. 4 гэтай інструкцыі, цягнецца больш 3-х дзён, то страхавая каса абавязана выдаць дапамогу, пачынаючы з 1-га дня хваробы.

7. Страхавыя касы могуць чоўнасьцю альбо часткова пазбаўляць дапамогі па часовай непрацаздольнасьці застрахаваных, віноўных у скарыстаньні водпуску данага для лячэньня не на прызначэньне.

8. Кантроль за асобамі, атрымаўшымі водпуск па хваробе, павінен рабіцца даверанымі лекарамі страхавых кас і аб кожным выпадку няправільнага скарыстаньня водпуску складаецца акт і раз-жа пасылаецца страхавой касе.

9. Аб кожным асобным выпадку прымушаньня даць водпуск альбо „нажыму“ на лекараў лекары і лячэбныя ўстановы павінны ў працягу 24 гадзін паведаміць адпаведныя страхавыя касы і саюзы.

10. Ва ўсіх выпадках яўнага злоўжываньня адпускамі страхавыя касы, апроч пазбаўленьня віноўных дапамогі, павінны прыцягваць іх да крымінальнай адказнасьці.

11. Лекараў, якія ня выконваюць гэтых правіл, страхавыя касы могуць праз органы аховы здароўя караць у дысцыплінарным парадку або прыцягваць да крымінальнай адказнасьці.

12. Пытаньне аб пазбаўленьні дапамогі, а таксама аб разьмеры дапамогі, які павінен затрымоўвацца з прычыны таго, што непрацаздольнасьць зьвязана была з ап'яненнем або з прычыны скарыстаньня водпуску не на прызначэньне, у кожным асобным выпадку павінна вырашацца пастановаю камітэту (або прэзыдыуму) страхавой касы.

Камітэт страхавой касы пры вырашэньні пытаньня аб пазбаўленьні дапамогі і аб суме, якая павінна затрымоўвацца, павінен абавязкова браць пад увагу агульныя ўмовы жыцьця застрахаванага, яго сямейны стан, прычыны, выклікаўшыя парушэньне прадпісаньня лекара, і г. д.

Увага. Скаргі на пастановы камітэту страхавой касы аб пазбаўленьні дапамог павінны разглядацца Галоўным Кіраўніцтвам Сацыяльнага Страхаваньня, пастановы якога зьяўляюцца канчатковымі.

13. Аплата па бальнічных лістках павінна рабіцца паводле існуючых правіл аб тэрмінах аплаты дапамогі па часовай непрацаздольнасьці.

Старшыня Рэспубліканскага Савету
Сацыяльнага Страхаваньня пры Н. К. Працы БССР Р. Адесін.

Адказны Сакратар РССС пры НК Працы БССР М. Давідовіч.

15 снежня 1927 г.

12. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

ПРА ўСТАНАЎЛЕНЬНЕ ЦЭН НА МІНЭРАЛЬНАЕ ўГНАЕНЬНЕ НА 1927—28 ГОД.

На падставе п. п. „м“ і „о“ арт. 4 „Часовага Палажэньня аб Народным Камісарыяце ўнутранага Гандлю БССР“ і пастановы Народнага Камісарыяту Гандлю СССР за 26 лістапада 1927 г., № 288, Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць для БССР пры водпуску насельніцтву наступныя адпускныя цэны на мінеральнае ўгнаеньне:

Супэрфасфат звычайны 14 проц. 29 р. 85 к. за тону	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;">У тары франко</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;">раённы склад пры чыгуначн. станцыі або рэчнай прыстані.</div> </div>
Сульфат-амоні . . . . . 97 р. 60 к. „ „	
Фасфарытная мука . . . . . 15 р. — „ „	
Касьцяная мука . . . . . 30 р. — „ „	

2. Паказаныя ў п. 1 гэтай пастановы цэны ўвесці ў сілу з 1/X—1927 г.

3. Вінаватыя ў невыкананьні паказанай пастановы прыцягваюцца да судовай адказнасьці паводле арт. арт. 106 і 141 Крымінальнага Кодэксу.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР М. Брыскін.

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР З. Маза.

20 сьнежня 1927 г.

№ 61.

13. Пастанова Народнага Камісарыяту ўнутраных спраў БССР і Упаўнаважанага Народнага Камісарыяту Шляхоў СССР пры СНК БССР.

ПРА ПАРАДАК КАРЫСТАНЬНЯ ШОСАМІ І ГРУНТАВЫМІ ДАРОГАМІ ДЗЯРЖАўНАГА І МЯСЦОВАГА ЗНАЧЭньНЯ.

Для аховы шосаў і грунтавых дарог дзяржаўнага і мясцовага значэньня і штучных дарожных пабудоў, што знаходзяцца пад ведамам дарожных органаў Н. К. Шляхоў і Н. К. Унутраных спраў па палежнасьці, ад псаваньня і руйнаваньня, Народны Камісарыят Унутраных спраў БССР і Упаўнаважаны Н. К. Шляхоў пры СНК БССР пастанаўляюць:

1. Забараняецца езьдзіць па бакох шосаў або брукаў, а таксама ставіць падводы ў канавах па бакох дарог і зьезджаць з дарог не па зьездах, спэцыяльна для гэтага зробленых.

2. Пры перавозцы па шосах і грунтавых дарогах важкіх цяжараў—машын, лакамабіляў, катлоў і інш., якія пагражаюць сваёю вагою цэласьці дарожных пабудоў, уласьнікі правазімага цяжару або асобы, што іх замяняюць, павінны браць ад дарожнай адміністрацыі, у падпарадкаваньні якой знаходзяцца гэтыя пабудовы, дазвол на правоз гэтых цяжараў.

3. Язда па мастох павінна рабіцца павольна. Вайсковыя каманды, а таксама і арганізаваныя паходы, павінны праходзіць па мастох ня ў ногу.

4. Забараняецца правозіць па дарогах бораны, сохі і плугі без адпаведных калёсных прыстасаваньняў, а таксама пры ўзорваньні палёў выязджаць на дарогу з рыучымі машынамі.

5. Забараняецца вазіць доўгія лесаматар'ялы зімой без падсанак, а летам бяз роспускаў, а таксама ўкладаць рэчы даўжынёю больш 2

матраў папярок вазоў, каб не перашкаджаць вольнаму і бяспечнаму праезду іншых падвод.

6. Пераезд праз шосы і зьезд з шосаў ў бок робіцца толькі па зробленых для гэтай мэты пераездных праз шосавыя равы мосціках ці зьездах. Новыя пераезды робяцца з дазволу дарожнай адміністрацыі і па паказанаму апошняй тыпу за кошт устаноў, асоб і арганізацый, якім патрэбны гэтыя пераезды.

7. Пераездныя праз равы мосцікі, якія вядуць да ўладанняў прыватных асоб, упарадкоўваюцца і трымаюцца апошнімі ў чыстаце і спраўнасьці, з захаваньнем тэхнічных правіл і патрабаваньняў тэхнічнага нагляду.

8. Забараняецца спыняць на шосах на начоўку асобы і гурты жывёлы на мясцох не адведзеных дарожнаю адміністрацыяю.

9. Забараняецца пасьвіць на паласе дарожнага адводу і ўзмацненых равах буйную і дробную жывёлу. Перагон праз шосы жывёлы на пашу робіцца ў мясцох, дзе ёсьць пераездныя мосцікі, ці ў мясцох, паказаных дарожнаю адміністрацыяю.

10. Забараняецца раскладаць агонь каля дарожных маставых пабудоў на адлегласьці менш 100 метраў без дазволу дарожнай адміністрацыі, а таксама курыць на мастох.

11. Забараняецца псаваць брук, браць каменні, ламаць і раскрадаць жалезныя, драўляныя і інш часткі дарожных пабудоў, мастоў, труб, пераездных прылад, зьнішчаць агарожы на шляху, маставыя тумбы, надолбы, поручні, а таксама межавыя, кілёмэтровыя, маставыя і інш. дарожныя знакі.

12. Забараняецца скарачаць шырыню існуючай дарогі заворкаю, перакопваць або засыпаць прыродныя і штучныя вадаадводы каля мастоў, трубы і палатно дарогі, забудоўваць паласу адводу, капаць на ёй студні, ямы, капаць пясок і гліну, а таксама забруджваць палатно дарогі і равы сьмецьцём.

13. Забараняецца касіць траву і рубачь лес на абрэзах без дазволу дарожнай адміністрацыі, рабіць патравы, а таксама псаваць і зьнішчаць зялёныя насаджэньні.

14. Парушэньне правіл, паказаных у пастанове, караецца ў адміністрацыйным парадку штрафам да 100 руб. або прымусовымі работамі да 30 дзён.

15. Наўмыснае псаваньне палатна дарогі і дарожных пабудоў, а таксама крадзеж матар'ялаў (каменьняў, лесу і інш.) і частак дарожных пабудоў караецца ў судовым парадку паводле арт. арт. 180 і 196 Крымінальнага Кодэксу.

16. Нагляд за выкананьнем гэтай пастановы ўскладаецца на органы міліцыі, сельскія саветы і дарожныя арганізацыі.

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР А. Сташэўскі.

Нам. Упаўнаважанага Н. К. Шляхоў СССР
пры СНК БССР А. Іваноў.

14. Абежнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў БССР

ПРА ПАРАДАК ВЫСЯЛЕННЯ АСОБ, ЯКІЯ САМАВОЛЬНА ЗАНЯЛІ ПАМЯШКАНЬНІ, ПЕРАДАНЫЯ ЖЫЛІШЧНА-АРЭНДНЫМ ТАВАРЫСТВАМ.

Усім судовым органам і інспектурам камунальнай гаспадаркі.

У практыцы судовых і адміністрацыйных устаноў узніклі наступныя пытанні, звязаныя з ужываньнем пастановы ЦВК і СНК БССР за 19 лютага 1927 году „Аб умовах і парадку высялення грамадзян з занятых імі памяшканняў у гарадох і мястэчках“ (З.З. БССР 1927 г., № 12, арт. 42):

1) хто павінен даваць дазвол на заняццё памяшкання, перадавага жылішчна-арэнднаму таварыству і

2) у якім парадку робіцца высяленне грамадзян, якія пасяліліся ў такіх памяшканнях без належнага дазволу.

Для папярэджвання непаразуменьняў Народныя Камісарыяты Юстыцыі і Унутраных Спраў прапануюць судовым установам і камунальным аддзелам, пры вырашэнні паказаных вышэй пытанняў, кіравацца наступнымі паказаннямі:

1. Правы і абавязкі жылішчна-арэндных каперацыйных таварыстваў устанаўляюцца артыкуламі 3—12 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР за 19-га жніўня 1924 г. аб жылішчнай капярацыі (З.З. ССР 1924 г., № 5, арт. 60), а таксама тыповым статутам такіх таварыстваў З.З. БССР 1925 г., № 12, арт. 103).

2. Як можна бачыць з арт. 3 першай з паказаных у п. 1 пастаноў, жылішчна-арэндныя каперацыйныя таварыствы арганізуюцца для скарыстання муніцыпалізаваных дамаўладанняў, якія аддаюцца ім ў наймы органамі мясцовай гаспадаркі. Значыцца, уся жылая плошча, якая на падставе асобных дагавораў з камунальнымі аддзеламі знаходзіцца ў распараджэнні жылішчна-арэндных таварыстваў, уваходзіць у склад камунальнага жылішчнага фонду.

3. Жылішчна-арэндныя таварыствы аддаюць перадачны ім памяшканні сваім членам, а таксама у наймы грамадзянам, якія не ўваходзяць у склад таварыства (увага да п. „б“ арт. 6 пастановы аб жылішчнай капярацыі і п. „б“ арт. 2 тыповага статуту), прычым размеркаванне плошчы належаць да кампэтэнцыі агульнага сходу членаў таварыства (арт. 7 пастановы аб жылішчнай капярацыі). Значыцца, бяз згоды агульнага сходу таварыства або яго кіраўніцтва, калі апошнему асобнаю пастановаю агульнага сходу дадзена права даваць дазволы на ўсяленне, ня могуць займацца кім-небудзь памяшканні, што знаходзяцца пад ведамам і ў распараджэнні жылішчна-арэнднага таварыства.

4. Члены жылішчна-арэнднага каперацыйнага таварыства бяз згоды агульнага сходу або кіраўніцтва таварыства ня маюць права здаваць у наймы частку дадзенай ім плошчы, бо гэтая плошча, па сэнсу арт. 7 пастановы аб жылішчнай капярацыі, перадаецца членам таварыства для беспасрэднага скарыстання; таксама, на падставе ўвагі да арт. 170 Грамадзянскага Кодэксу БССР, займаючыя памяшканні таварыства асобы, якія не зьяўляюцца яго членамі, могуць перадаваць у паднаймы частку гэтага памяшкання ня на кш, як з дазволу агульнага сходу таварыства або яго кіраўніцтва, калі апошнему дана права даваць такія дазволы.

5. Такім чынам, усякая асоба, якая так ці інакш заняла памяшканьне, перадае жылішчна-арэнднаму таварыству, без згоды яго органаў, зьяўляецца самавольна-усяліўшайся ў памяшканьне, што ўходзіць у камунальны жылішчны фонд.

6. Дзеля гэтага і на падставе п. „в“ арт. 2 пастановы ЦВК і СНК БССР за 19 лютага 1927 г. „Аб умовах і парадку высяленьня грамадзян з занятых імі памяшканьняў у гарадох і мястэчках“ (З.З. БССР 1927 г., № 12, арт. 42), асобы, якія самавольна ўсяліліся ў памяшканьні, перададзеныя жылішчна-арэндным таварыствам, павіны высяляцца ў адміністрацыйным парадку, прадугледжаным арт. арт. 3—8 паказанай вышэй пастановы за 19 лютага 1927 г., калі самавольнае заняцьце памяшканьня адбылося пасля ўваходжаньня ў дзеяньне пастановы ЦВК і СНК БССР за 19 лютага 1927 г. (пастанова Народных Камісарыятаў Юстыцыі і Ўнутраных Спраў БССР за 7 ліпеня 1927 г., № 67—Бюлетэнь СНК БССР 1927 г., № 13).

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР **С. Гохман.**

Народны Камісар Ўнутраных Спраў БССР **А. Сташэўскі.**

23 сьнежня 1927 г.
№ 114.

15. Абежнік Народнага Камісарыату Юстыцыі БССР

ПРА ПАТРАБАВАНЬНЕ ПАСЬВЕДЧАНЬНЯЎ АКРУГОВЫХ КАМІСІЙ ГАНДЛЮ ПРЫ НАТАРЫЯЛЬНЫХ ПАСЬВЕДЧАНЬНЯХ ЗГОД АБ ЗДАЧЫ Ў АРЭНДУ МЛЫНОЎ ДЗЯРЖАЎНЫМІ І КАПЕРАЦЫЙНЫМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ.

Усім дзяржаўным натарыяльным канторам.

Для дапаўненьня свайго абежніку за 30 мая 1927 г., № 42, Народны Камісарыят Юстыцыі БССР прапануе:

Парадак, прапанаваны абежнікам Народнага Камісарыату Юстыцыі БССР за 30 мая 1927 г., № 42, аб патрабаваньні натарыусамі пасьведчаньняў адпаведных акруговых камісій гандлю аб дазvole імі здачы млыноў у арэнду пры натарыяльным пасьведчаньні згод аб здачы дзяржаўнымі і каперацыйнымі арганізацыямі ў арэнду млыноў прыватным асобам, пашырыць таксама і на тыя згоды, па якіх млыны паказанымі арганізацыямі здаюцца ў арэнду дзяржаўным і каперацыйным арганізацыям.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР **С. Эднерал.**

Ст. Інспэктар Н. К. Юстыцыі БССР **Я. Барышаў.**

9 студзеня 1928 г.
№ 9.

16. Абежнік Народнага Камісарыату Юстыцыі БССР

ПРА ПРАВА СУДОЎ ПРЫПЫНЯЦЬ НА ЗІМОВЫ ЧАС ВЫКАНАНЬНЕ ПАСТАНОЎ АБ ВЫСЯЛЕНЬНІ ПРАЦОЎНЫХ З ЗАНЯТЫХ ІМІ ПАМЯШКАНЬНЯЎ.

Усім акруговым судом і пракурорам

Народны Камісарыят Юстыцыі БССР, на скасаваньне абежніку № 95 за 31 кастрычніка 1927 году, прапануе судом, пры разглядзе спраў аб высяленьні грамадзян з занятых імі памяшканьняў, кіравацца наступнымі паказаньнямі.

1. Як агульнае правіла, трэба лічыць, што высяленьня працоўных з занятых імі памяшканняў у зімовы час не дазваляецца.

2. Пры вынясенні пастановаў аб высяленьні, суды павінны кожны раз абмеркаваць, на падставе арт. 182 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу, пытаньне аб акладзе тэрміну выканання пастановы, калі высяленьне прыпадае на зімовы час, гэта значыцца, на перыяд з 1-га лістапада на 1-ае красавіка, і калі адказчыкам па справе зьяўляецца працоўны, які належыць да адной з катэгорый, пералічаных у п. п. „б“—„ж“ арт. 158 Грамадзянскага Кодэксу БССР.

3. Пытаньне аб акладзе тэрміну выканання пастановы аб высяленьні працоўнага (п. 2) павінна вырашацца з прыняцьцем пад увагу фактычнага становішча адказчыка.

4. Ня можа адкладвацца тэрмін выканання пастановы толькі ў выпадках, паказаных у пунктах „б“, „в“ і „е“ артыкулу першага пастановы ЦВК і СНК БССР за 19 лютага 1927 г. „Аб умовах і парадку высяленьня грамадзян з занятых імі памяшканняў у гарадох і мястэчках“ (З. З. БССР 1927 г., № 12, арт. 42).

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР

і Пам. Пракурора Рэспублікі С. Гохман.

12 студзеня 1928 г.

№ 16.

17. Абежнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

ПРА ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ ОРГАНАЎ ДЗЯРЖАЎНАГА СТРАХАВАНЬНЯ АБ СТАНОВІШЧЫ СПРАЎ АБ ПАДПАЛАХ БУДЫНКАЎ.

Усім акруговым судом і сьледчым органам.

Каб даць Кіраўніцтву Дзяржаўнага Страхаваньня магчымасьць удзельнічаць у якасьці грамадзянскага ісца ў справах аб падпалах будынкаў і каб сваячасна ліквідаваць не разгледжаныя справы аб пажарных стратах, Народны Камісарыят Юстыцыі прапануе:

1. Сьледчым органам—паведамляць Кіраўніцтву Дзяржаўнага Страхаваньня (Менск, Савецкая вул., 68/29) аб усіх справах па абвінавачаньні грамадзян у падпале будынкаў, якія справы накіроўваюцца для спыненьня або з абвінавальным заключэньнем для адданьня пад суд з паказаньнем у такім паведамленьні, у які суд накіравана справа аб згарэўшых будынках, месца, дзе яны знаходзіліся, ўласнікаў будынкаў і асоб, якія прыцягнуты да адказнасьці і аддаюцца пад суд за падпал будынкаў, або адносна якіх справы накіраваны на спыненьне.

2. Акруговым судом—адначасна з прызначэньнем да слуханьня ў судовых пасяджэньнях спраў аб падпалах будынкаў паведамляць акруговыя агэнцтвы дзяржаўнага страхаваньня аб дні разгляду паказаных спраў.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Эднерал.

Пам. Пракурора Рэспублікі А. Кіпарысаў.

12 студзеня 1928 г.

№ 11.

18. Пастанова Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР

ПРА ВЫДАЧУ ДАВЕРАНАСЬЦЫЙ НА ВЯДЗЕНЬНЕ СУДОВЫХ СПРАЎ НА ІМЯ ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ І ПРА АПЛАТУ ДАВЕРАНАСЬЦЫЙ, ЯКІЯ ВЫДАЮЦА НА ІМЯ НЕКАЛЬКІХ АСОБ.

Усім судовым органам і натарыяльным канторам.

У практыцы натарыяльных кантор узьвіклі наступныя пытаньні:

а) ці дазваляецца выдаваць даверанасьці на вядзеньне судовых спраў на імя юрыдычных асоб і

б) ці магчыма ад імя адной асобы выдаць адну даверанасьць некалькім асобам на вядзеньне судовых спраў з умовай, што ўсе гэтыя асобы маюць права дзейнічаць як разам, так і ў паасобку, а таксама, як гэтакую даверанасьць трэба аплачваць.

Для кіраваньня пры вырашэньні пастаўленых вышэй пытаньняў Народныя Камісарыяты Юстыцыі і Фінансаў БССР прапануюць наступныя правілы:

1. Даверанасьць зьяўляецца дагаворам, на падставе якога адна асоба абавязваецца быць прадстаўніком другой на якому-небудзь грамадзянскаму дзеяньню. У гэтым дагаворы ўдзельнічаюць дзьве стораны: верадавец і давераны.

Кожная асоба, якая па закону прызнаецца дзеяздольнай, можа выдаваць даверанасьці ў якасьці верадаўца. З гэтай прычыны на падставе арт. 16 Грамадзянскага Кодэксу БССР верадаўцам можа быць і юрыдычная асоба, калі гэта належаць да яе кампэтэнцыі.

2. Таксама і давераным можа быць толькі дзеяздольная асоба. Але закон устанаўляе і абмежаваньні. Паводле арт. 16 Грамадзянскага Кодэксу юрыдычныя асобы ўдзельнічаюць у грамадзянскім звароце і заключаюць угоды толькі праз пасрэдніцтва сваіх органаў або праз сваіх прадстаўнікоў, таму юрыдычныя асобы ня могуць быць даверанымі. З прычыны гэтага арт. 269 Грамадзянскага Кодэксу, устанаўляючы пералік выпадкаў спынення дагавору даверанасьці, паказвае для даверанага—сьмерць яго, а для верадаўца таксама і спыненне юрыдычнай асобы, гэта значыць, што закон не дапускае, каб давераным была юрыдычная асоба.

3. Агульныя правілы Грамадзянскага Кодэксу БССР аб дагаворах, а таксама і правілы таго-ж Кодэксу аб даверанасьцях не забараняюць, каб у даверанасьці было вызначана некалькі давераных або некалькі верадаўцаў.

4. Пытаньне аб аплаце даверанасьцяй, стараною ў якіх зьяўляюцца некалькі асоб, вырашаецца на падставе параўнаньня арт. арт. 10 і 33 Статуту аб Гэрбавым Зборы (З. З. СССР 1927 год., № 55, арт. 553).

Даверанасьць зьяўляецца дагаворам на нявызначаную суму і аплачваецца простым гэрбавым зборам у адзін рубель, хоць-бы ў ёй давалася даручэньне некалькім асобам, бо патрабаваньне арт. 10 аб аплаце гэрбавым зборам кожнай з умоў, якія зьмяшчаюцца ў дагаворы, тычыцца толькі тых дагавораў, якія павінны аплачвацца прапарцыянальным гэрбавым зборам.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Гохман.

За Народнага Камісара Фінансаў БССР А. Сьцяпанюк.

16 студзеня 1928 год.
№ 13.

19. Абежнік Народных Камісарыятаў Асьветы і Унутраных Спраў БССР

ПРА ЗАКЛЮЧЭНЬНЕ КУЛЬТУРНА-АСЬВЕТНЫМІ ЎСТАНОВАМІ ДАГАВОРАЎ З АДДЗЕЛАМІ КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ НА ЗАЙМАЕМЫЯ БУДЫНКІ.

Усім прафшколам, школам сацыяльнага выхаваньня, школам палітасьветы, бібліятэкам, хатам-чытальням, народным дамам і аддзелах камунальнай гаспадаркі.

Для выкананьня распараджэньня Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 30 мая 1927 г., Народныя Камісарыяты Асьветы і Унутраных Спраў БССР прапануюць загадчыкам навучальных і культурна-асьветных устаноў і камунальных аддзелаў (раённых або гарадзкіх па належнасьці) наступнае:

1. На працягу тыдня ад дня атрымання гэтага распараджэньня заключыць дагаворы на займаемыя муніцыпалізаваныя будынкі паводле далучанага да гэтага абежніку ўзору, якія дагаворы захоўваць пры справах установы.

Увага. Дагаворы павінны быць заключаны на ўсе муніцыпалізаваныя будынкі, якія займаюцца прафшколамі, школамі сацыяльнага выхаваньня, школамі палітасьветы, бібліятэкамі (апроч Дзяржаўнай Бібліятэкі і яе аддзяленьняў), народнымі дамамі і хатамі-чытальнямі.

2. Акруговыя інспэктары народнай асьветы, пасля сканчэньня тэрміну, паказанага ў папярэднім пункце, павінны праверыць выкананьне гэтага абежніку ўстановамі і прыцягнуць да дысцыплінарнай адказнасьці тых загадчыкаў беспасрэдна падпарадкаваных ім устаноў, якія ня выканаюць у тэрмін гэтага распараджэньня; адносна ж загадчыкаў устаноў, беспасрэдна падпарадкаваных Народнаму Камісарыяту Асьветы, паведаміць апошні.

Нам. Народнага Камісара Асьветы БССР **Б. Вансоўскі.**

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР **А. Сташэўскі.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Асьветы БССР **Ю. Савіч.**

18 студзеня 1928 г.

№ 9.

ДАДАТАК

Узор

ДАГАВОР

192__ года _____ дня. Мы памянёныя

ніжэй: Аддзел Камунальнай Гаспадаркі _____

Выканаўчага Камітэту (Гарадзкога Савету) ў асобе _____

з аднаго боку і Загадчык _____

(Назва культ.—асьв. установы)

(Прозьвішча, імя і па бацьку)

з другога боку, што называемся ў далейшым першы—здавальнік, а другі—карыстальнік, на падставе пастановы Савету Народных Камісараў БССР за 4 ліпеня 1927 г. „Аб аплаце памяшканьняў, што займаюцца ў муніцыпалізаваных дамах ўстановамі“, распараджэньня

Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 30 мая 1927 г. і абержніку Народных Камісарыятаў Асьветы і Ўнутраных Спраў БССР за 18 студзеня 1928 г., № 9, заключылі гэты дагавор аб наступным:

1. Здавальнік перадае карыстальніку ў карыстаньне муніцыпальнае ўладаньне, якое знаходзіцца ў

(паказаць горад, мястэчка, вёску, вуліцу, №..... і раён міліцыі)

і складаецца з

(паказаць будынкі пад установу, будынкі для жыльля,

хлявы і інш., адзначыўшы плошчы ў кв. мэтрах)

і ўвесь вучастак зямлі, які належыць да гэтага ўладаньня.

Увага. Дакладная плошча ўсяго зямельнага вучастку, які знаходзіцца пад будынкам, дваром і садам, ўстанаўляецца плянам з падрабязнаю эксплікацыяю, які карыстальнік павінен у месячны тэрмін (ад даты падпісаньня дагавору) скласьці за свой кошт з нанясеннем на гэты плян усіх будынкаў і меж вучастку. Плян захоўваецца ў карыстальніка пры справах; пры жаданьні здавальнік можа за свой кошт атрымаць копію гэтага пляну.

2. Паказанае ў арт. 1-ым гэтага дагавору ўладаньне лічыцца ў фактычным карыстаньні карыстальніка з

(паказваецца дата, з якой ка-

рыстальнік фактычна карыстаецца ўладаньнем)

3. Паказанае ў арт. 1-м гэтага дагавору ўладаньне перадаецца карыстальніку на ўвесь час карыстаньня ім для свайго беспасрэднага прызначэньня.

4. У выпадку ліквідацыі

(паказаць культ.-асьветн. установу)

і немагчымасьці скарыстаць будынкі для іншай культурна-асьветнай мэты, апошнія пераходзяць у распараджэньне Аддзелу Камунальнай Гаспадаркі

Выканаўчага Камітэту (Га-

радзкага Савету), прычым карыстальнік павінен здаць, а здавальнік — прыняць уладаньне паводле сьпісу ў 2-х тыднёвы тэрмін пасля ліквідацыі ўстановы.

5. Калі будынкі ліквідаванага карыстаньня патрэбны будучы органам Народнага Камісарыяту Асьветы для адчынення іншай культурна-асьветнай установы, то здавальнік павінен перадаць гэтыя будынкі і зямельны вучастак новаму карыстальніку паводле перадачнага надпісу на гэтым дагавору.

Увага. Калі ўладаньне будынкамі ліквідаванай ўстановы перайшло да Аддзелу Камунальнай Гаспадаркі, то органы Народнага Камісарыяту Асьветы могуць зноў атрымаць гэтыя будынкі толькі на агульных умовах.

6. За карыстаньне ўладаньнем, паказаным у арт. 1-м гэтага дагавору, здавальнік ад карыстальніка ніякай арэнднай платы не бярэ.

7. Карыстальнік павінен за свой кошт рабіць патрэбны ремонт усіх будынкаў, пералічаных у арт. 1-м гэтага дагавору, і захоўваць іх ад руйнавання, а таксама будаваць тратуары і трымаць вуліцы супроць уладання ў парадку, для чаго павінен уносіць у свой каштарыс суму, патрэбную на гэтыя мэты.

8. На абавязку карыстальніка ляжыць нагляд за садамі, а іменна: сваячасная пасадка плодовых дрэў на месцы засохлых, угнаенне і падрэзка дрэў, змаганне з шкоднікамі.

9. Карыстальнік бярэ на сябе абавязак штогод, пачынаючы з 19... г., за свой кошт і ад свайго імя страхавец уладанне, паказанае ў арт. 1-м гэтага дагавору, на поўны яго кошт.

10. У выпадку поўнага або частковага знішчэння будынкаў, страхавая прэмія павінна быць выкарыстана карыстальнікам на аднаўленне знішчаных будынкаў.

11. Карыстальнік мае права на працягу ўсяго тэрміну карыстання ўладаннем, паказаным у арт. 1-м гэтага дагавору, за свой кошт рабіць прыбудаванні і новыя будынкі з захаваннем існуючых законаў па будаўніцтву, без асобнага дазволу здавальніка.

12. Трыманне ў парадку дымаходаў і печаў, ачыстка дахаў ад сьнегу, ачыстка комінаў, заходаў (адхожых месц), памыйных ям, трыманне ў парадку двара, ачыстка вуліцы ад смецця і сьнегу і ўсё наогул патрабаванні санітарнага характару ляжаць на абавязку карыстальніка.

13. Гэты дагавор складзены ў 2-х экзэмплярах, з якіх адзін захоўваецца ў карыстальніка, а другі—ў здавальніка.

14. Дагавор набывае сілу з моманту падпісання і не зацвярджаецца вышэйшымі за іх установамі.

Здавальнік

П о д п і с ы:

Карыстальнік

Зацверджан НКФ БССР 11 чэрвеня 1927 г. і 28 сьнежня 1927 г.

20. Д а д а т к о в ы с ь п і с *)

ПРАДПРИЕМСТВАУ І ГАСПАДАРК НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОУ, ПАДПАРЯДКАВАНЫХ НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСЬВЕТЫ, ЯКІМ НАДАЕЦЦА ПРАВА КРЭДЫТАВАЦЦА У КРЭДЫТНЫХ УСТАНОВАХ І АБАВЯЗВАЦЦА ВЭКСАЛЯМІ, БРАЦЬ ЗАКАЗЫ І РАБІЦЬ ІНШЫЯ ПАТРЭБНЫЯ ўМОВЫ, А ТАКСАМА ўВАХОДЗІЦЬ ЧЛЕНАМІ У АРГАНІЗАЦЫІ І АБ'ЯДНАННІ, ЯКІЯ ўТВАРАЮЦЦА ДЛЯ АГРАКУЛЬТУРНЫХ ПАЛЕПШАННЯУ І ТЭХНІЧНАГА ўДАСКНАЛЕННЯ І ЯА МАЮЦЬ НА МЭЦЕ БЕСПАСРЭДНАЙ КАМЭРЦЫЙНАЙ КАРЫСЬЦІ.

1. Майстэрні пры Гомельскай Прафэсійнальна-Тэхнічнай Школе Мэталістаў.

2. Майстэрні пры Гомельскай Прафэсійнальна-Тэхнічнай Школе Дрэваапрацоўшчыкаў.

3. Беларускі Дзяржаўны Унівэрсытэт у адносінах да будынкаў № 7 і 11, якія пераведзены на гаспадарчы разрахунак.

Нам. Народнага Камісара Асьветы БССР П. Валасевіч.

Сакратар Народнага Камісарыяту
Асьветы БССР Ю. Савіч.

*) Гл. Бюлетэнь СНК БССР за 1927 г. № 14 (39).

Узгоднена з Народным Камісарыятам Фінансаў і з Народным Камісарыятам Працы БССР.

21. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Асвеіты і Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя БССР

ПРА ПАРАДАК ПРАХОДЖАНЬНЯ СТАЖУ АСОБАМІ, ЯКІЯ КАНЧАЮЦЬ МЭДЫЦЫНСКІ ФАКУЛЬТЭТ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЭРСЫТЭТУ.

(Выдадзена на падставе пастановы распарадчага пасяджэньня СНК БССР за 13/XII—1927 г., № 310, п. 384).

1. Праходжаньне маладымі дактарамі абавязковага гадовага стажу мае мэтай набыцьцё практычных навыкаў у вызначанай галіне доктарскай дзейнасьці.
2. Стажоры-дактары праходзяць стаж пры клініках, а таксама пры гарадзкіх і сельскіх лекава-санітарных установах БССР.
3. Стажоры-дактары за час праходжаньня стажу атрымваюць заработную плату, паводле арт. 5 альбо арт. 6 гэтай пастановы.
4. Распрацоўка праграм стажу, разьмеркаваньне стажораў-дактароў у лекава-санітарныя установы, назначэньне стыпэндый, а таксама агульнае нагляданьне за праходжаньнем стажу ўскладаецца на стажорскую камісію пры Народным Камісарыяце Аховы Здароўя ў складзе: Народнага Камісара Аховы Здароўя (альбо яго намесьніка), Дэкана Мэдыцынскага Факультэту Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту і прадстаўнікоў ад Народнага Камісарыяту Асвеіты, Цэнтральнага Кіраўніцтва Прафэсійнальнага Саюзу Мэдэцынацы і прафэсійнальнага камітэту студэнтаў Мэдыцынскага Факультэту Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту.
5. Паводле арт. 5 пастановы СНК СССР за 14/VI—1926 год (З. З. СССР 1926 г., № 44, арт. 220) стажоры-дактары забяспечваюцца стыпэндыймі, якія павінны быць прадугледжаны па каштарысах Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя і акруговых інспэктур аховы здароўя.

Увага. Стажоры-дактары, якія атрымалі гадовую стыпэндую, павінны пасля сканчэньня стажу прапрацаваць ня менш аднаго году на доктарскай пасадзе па назначэньні Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя альбо акруговай інспэктурны аховы здароўя.

6. Стажоры-дактары могуць назначацца Народным Камісарыятам Аховы Здароўя на вольныя доктарскія пасады ў лекава-санітарныя ўстановы, а таксама могуць выбірацца на пасады ардынатароў (навуковых працаўнікоў) пры клініках і катэдрах Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту.

7. У паасобных выпадках стажорская камісія мае права дазваляць праходжаньне гадовага стажу за межамі БССР, а таксама даваць бясплатны стаж пры лекава-санітарных установах у гарадох БССР.

8. Дыплёмы на годнасьць доктара выдаюцца Беларускім Дзяржаўным Унівэрсытэтам на падставе пасьведчаньняў Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя аб сканчэньні стажу.

Народны Камісар Асвеіты БССР А. Бяліцкі.

Народны Камісар Аховы Здароўя БССР М. Барсукоў.

22. Абежнік Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі БССР

ПРА ПАДРЫХОЎКУ СВЯТКАВАННЯ ДНЯ 8-ГА САКАВІКА — МІЖНАРОДНАГА
ЖАНОЧАГА КАМУНІСТЫЧНАГА ДНЯ.

*Усім старшыням раённых і сельскіх камітэтаў
сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР.*

Надыходзіць дзень 8-га сакавіка, дзень святкавання міжнароднага жаночага камуністычнага дня. Камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны прыняць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні гэтага дня, для чаго павінны зрабіць наступнае:

1. Падрыхтаваць дакладныя матар'ялы аб тым, што зроблена для жанчын-сялянак па лініі камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, якія мерапрыемствы намечаны на бягучы год.

2. Кожны раённы камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і сельскі камітэт сялянскага таварыства узаемадапамогі павінны выдзеліць 2 гаспадаркі, якія вядуць жанчыны-удовы, і капераваць іх. Тое самае трэба зрабіць і для 2 сям'яў чырвонаармейцаў — беднякоў, унесшы за іх уступныя уносы з сродкаў камітэтаў.

3. Зрабіць з сродкаў камітэту матар'яльную дапамогу для арганізацыі дзіцячых ясель і пляцовак.

4. Арганізаваць грамадскую дапамогу для рамонту і пабудовы будынкаў тым бедным удовам, якія ня маюць ні працоўнай сілы, ні каня, і забяспечыць іх апалам, а таксама даць каня на заворку зямлі на працягу году.

5. Адкаласці тэрмін звароту пазычак тым бедным удовам, якія ня могуць сваячасна звярнуць іх.

6. З тых удоў-бяднячак, якія ня могуць звярнуць пазычку, трэба яе зусім зняць.

7. У выключных выпадках найбольш бедным удовам даць беззваротную дапамогу.

8. Пры размеркаванні насеннай пазычкі, у першую чаргу даць пазычку удовам-бяднячкам, што працуюць на сваёй сельскай гаспадарцы, а таксама наогул сялянкам-бяднячкам.

9. Прыняць удзел у арганізацыі сельска-гаспадарчых і сама-тужных жаночых каляктываў, перадаючы іх у належную сістэму ка-пярцыі.

10. Плянны падрыхтоўчай працы і самае правядзенне свята жанчын раённых і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны ўзгодніць з жаночымі арганізатарамі.

У самы дзень свята раёныя і сельскія камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны зрабіць наступнае:

1) зрабіць даклад на сходзе сельскіх упаўнаважаных і пасяд-жэннях сельскіх і раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі аб тым, што зроблена ў працягу году для палепшання быту жанчын і маёмаснага становішча, якія мерапрыемствы для палепшання жыцця сялянак-бяднячак мяркуюцца на бягучы год;

2) уручыць капяраваным удовам-сялянкам і наогул сялянкам-бяднячкам і сем'ям чырвонаармейцаў каперацыйныя кніжкі;

3) абвясціць якім удовам-бяднячкам адкладзен тэрмін і з якіх зусім зняты пазычкі або вызначана матар'яльная дапамога;

4) наогул аб усім, што зроблена для жанчын, трэба раска-заць на сходах у дзень 8-га сакавіка.

Прэзідыум Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі БССР прапануе сельскім і раённым камітэтам сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ўжыць усе захады да выканання памянёных вышэй мерапрыемстваў да дня 8-га сакавіка.

Аб выніках паведаміць Цэнтральнаму Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі БССР не пазней 25-га сакавіка г. г.

Старшыня Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў
Узаемадапамогі БССР **Л. Адзінцоў.**

Адказы Сакратар Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх
Таварыстваў Узаемадапамогі БССР **П. Стрыкаў.**

9 лютага 1928 г.
№ 576.

23. Пытаньні і адказы.

Запытаньне Запольскага Сельскага Савету Плешчаніцкага раёну Менскай акругі за 14/VI—1927 г., № 974.

ПЫТАНЬНЕ 4. Як адзначаюцца ў падворным сьпісе зьмены, якія адбываюцца ў двары, напрыклад: у выпадку сьмерці гаспадара і замены яго другім з ліку членаў сям'і?

Ці трэба зьмену колькасьці жывёлы ў гаспадарцы адзначаць ў падворным сьпісе зараз-жа пасля таго, як адбудзецца зьмена, ці адзін раз у год, на 1-ае красавіка?

АДКАЗ. Калі ўмірае гаспадар ці хто-небудзь з членаў двара, то аб гэтым адзначаецца ў графе 8 сьпісу супроць прозьвішча памёршага з паказаньнем даты сьмерці, а прозьвішча яго закрэсьляецца ў сьпісе чырвонаю рыскаю; у графе 2 пад прозьвішчам старога гаспадара запісваецца новы і адзначаецца ў графе 8 супроць ранейшага запісу гэтага члена двара аб тым, што ён назначаны гаспадаром і ў графе 5 яго прозьвішча закрэсьляецца. Таксама і ў выпадку зьмены гаспадара пры жыцьці старога, калі гэты апошні астаецца ў складзе двара, ён запісваецца ў графу 5, а замест яго ў графу 2 запісваецца новы гаспадар.

Зьмены колькасьці жывёлы ў двары павінны адзначацца ў падворным сьпісе адразу пасля таго, як адбудзецца зьмена, бо падворны сьпіс павінен паказваць стан гаспадаркі ў кожны момант

Запытаньне Талачынскай Раённай Зямельнай Камісіі за 5/VIII-1927 г., № 6490.

ПЫТАНЬНЕ 5. Ці можна дазваляць абрэзку хутарскіх гаспадарак сіламі сельскіх саветаў у тых выпадках, калі на абрэзках можа быць створана група новых хутароў у ліку нябольш 5-ці?

АДКАЗ. Пунктам 4 абержніку Народнага Камісарыяту Земляробства за 5/III-1927 г., №16, прадугледжана, што адабраньне лішкаў зямлі ва ўсіх выпадках, незалежна ад таго, які можа быць створан фонд у выніку такога адабраньня, павінна рабіцца сіламі земляўпарадкаў з ужываньнем усіх тэхнічных і працэсуальных правілаў земляўпарадкаваньня.

(Адказы на пытаньні 4 і 5 даюцца аддзелам Мэліарацыі, Земляўпарадкаваньня і Дзяржаўнай Зямельнай Маёмасьці НКЗ БССР—адносьнік за 16/I-1928 г. № 548).

Пытаньне, якое ўзьнікла ў практыцы Народнага Комісарыяту Працы БССР.

ПЫТАНЬНЕ 6. У якіх выпадках павінна ўжывацца пастанова ЦВК і СНК СССР за 14 студзеня 1927 г. „Аб умовах працы часовых рабочых і служачых“ (З. З. СССР 1927 г., № 9, арт. 80)?

АДКАЗ. Пастанова ЦВК і СНК СССР ня можа ўжывацца да ўсіх рабочых, занятых на рамонтах. Ва ўсякім выпадку паказаная вышэй пастанова не павінна ўжывацца да рабочых, занятых на работах, якія зьдзяляюцца часьцямі больш складаных работ і якія могуць быць, для не пашырэння на рабочых агульнага заканадаўства, выдзелены ў самастойныя работы праз скарыстаньне, паўторнага найму альбо зьмены работнікаў на кожнай паасобнай рабоце. Тым больш не дапушчаецца ўжываньне закону аб умовах працы часовых рабочых і служачых тады, калі рамонтныя работы маюць плянавы характар. Такім чынам у змаганьні з абходам закону „Аб умовах працы часовых рабочых і служачых“, галоўным чынам, трэба сачыць за захаваньнем арт. 22 пастановы ЦВК і СНК СССР за 14/I—1927 г. і арт. 3 абешніку Н. К. Працы, Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі, Н. К. Шляхоў СССР за 16 красавіка 1927 г., № 77., „Аб умовах ужываньня пастановы ЦВК і СНК СССР за 14/I—1927 г. „Аб умовах працы часовых рабочых і служачых“ (Известия Н. К. Труда СССР 1927 г., № 17).

На падставе сказанага вышэй трэба ўжываць закон аб умовах працы часовых рабочых і служачых толькі ў бяспрэчных выпадках; у тых-жа выпадках, калі нельга ўстанавіць характар і даўжыню працы, пытаньне аб ужываньні закону аб умовах працы часовых рабочых і служачых павінна вырашацца адмоўна.

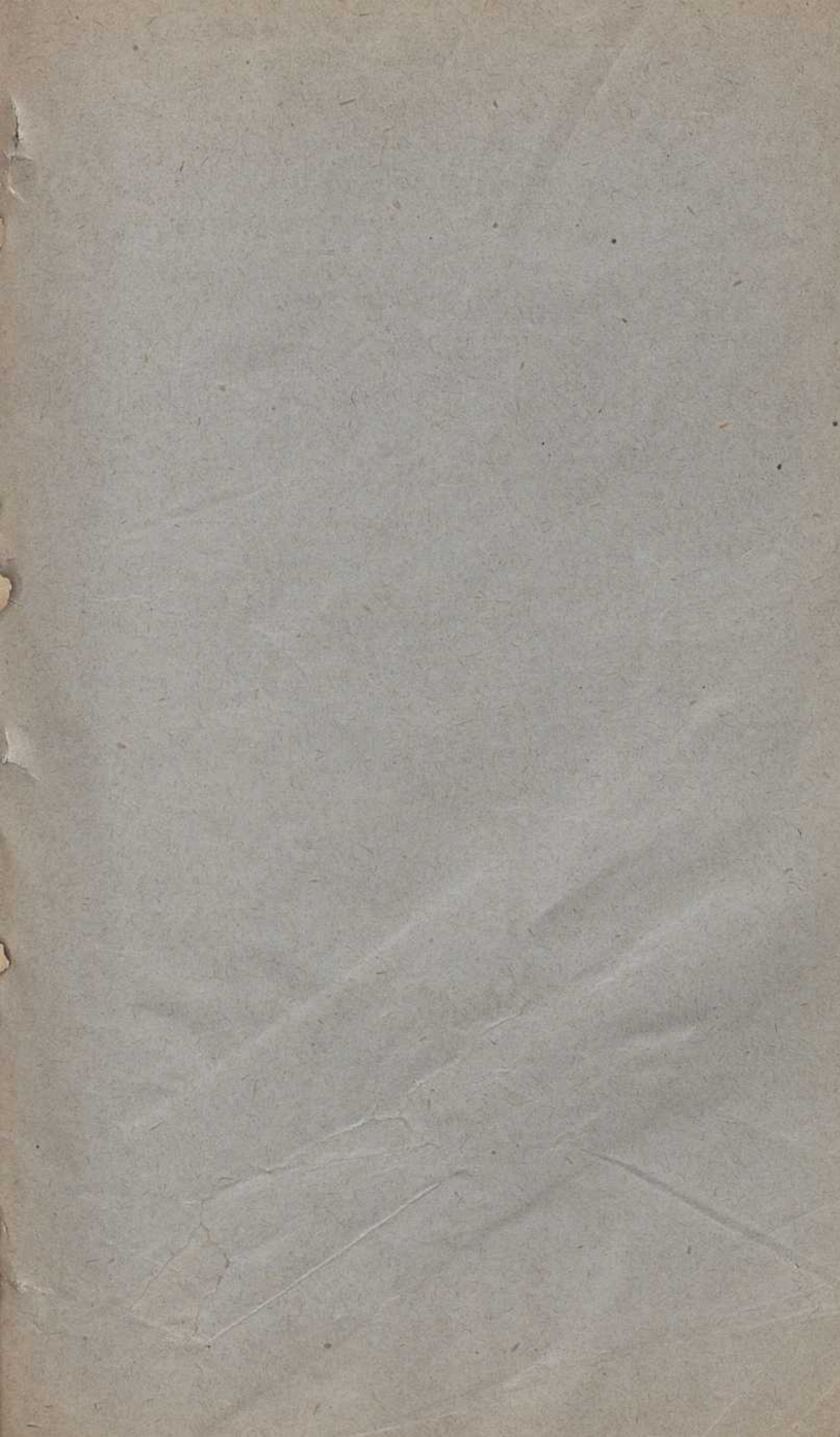
(Адказ на пытаньне 6 даецца Н. К. Працы БССР—адносьнік за 19-I 1928 г. № 12-21-11)

Друкарскія памылкі.

У п. 1 пастановы Н. К. Унутраных Спраў БССР і Ўпаўнаважанага НК Шляхоў СССР пры СНК БССР на старонцы 28 гэтага № Бюлетэню замест „на бакох“ чытаць: „на абочынах“.

1964 L.